ANTROJI DALIS
DRAUGAS
Šeštadienis, sausio 19, 1957

MOKSLAS * MENAS LITERATŪRA

PART TWO
DRAUGAS
Saturday, January 19, 1957

Kaip gimē Smilgaičių akvarelē?

PAULIUS JURKUS, Brooklyn, N. Y.

Red. pastaba. Spausdiname čia mūsų laureato žodį, pasakytą sausio 12 d. Chicagoje per romano premijos įteikimo iškilmes:

— Man duotas žodis, laisvas, paskutinis..." — taip rašo Bernardas Brazdžionis savo eilēraštyje "Paskutinis žodis pasmerkto mirtiop". Ir aš esu šį vakarą pasmerktas sėdėti scenos šviesoje šiame garbingame prezidiume, tarp romanų teisējų, mecenatų, prieš tokią gausią auditoriją. Esu tas kaltinamasis, kuriam leista dar pasiaiškinti, kaltinamasis, kuris šiuo atveju brangiai apmokamas. Tačiau aš savo žodžio neužtęsiu per ilgai.

★

Kartą New Yorke pietavau su dviem draugais: fotografu ir inžinerijos studentu. Juokavome. Aš papasakojau linksmą vienų vestuvių nuotykį.

Daug kartų pasakoji ir juokies, bet aną dieną kažkas pasiliko, ką išsinešiau iš valgyklos. Toliau mes buvome sporto žaidynēse, bet ten nesidomējau krintančiu kamuoliu į krepšį. Anas juokas ruseno ir ruseno. Kažkas sušvito ir vėl užgeso, vėl pasikėlė skaidria spalva. Taip mano vaizduotėje ryškėjo mažo miestelio paveikslas, atėjo kažkoks giedrumas, dar neįžiūrimas, dar nesuprantamas.

Po dviejų savaičių jau pridējau plunksną prie popieriaus. Atėjo noras rašyti; noras, kurio negali sulaikyti. Taip iš didelio New Yorko, kur meksfaltu švilpia automobiliai, nudunda elektriniai traukiniai, savo vienumoje iškeliavau į mažytį miestelį, kur gatvēse įkaitęs smėlis, kur languose pūpso vazonēliai, plevena užuolaidos, kur teka linksmas upelis, o prie jo stovi šv. Florionas. Žinote, tas šventasis lieja kibirą vandens į degančius namus, o pats žiūri kažkur į tolumas. Jis mano Smilgaičiuose stebi miestelio aikštę, namelius, su šypsena palydi žmones. Stebējau ir aš juos, lankiausi krautuvēse, gėriau kvepiančią arbatą klebonijoje, lankiau ūkininkus, tvirtus ir galingus, ir radau ten gražių žėrinčių spalvų. Tai vedė mane iš puslapio į puslapį.

Rašydamas apie Smilgaičius New Yorke, pro langą mačiau topolį rudenējantį ir praeinančius žmones. Jie grįžo iš darbo pavargę, nešdami sunkias mintis. Nenorėjau jų dar varginti savo rašto sunkumu. Norėjau ateiti pas skaitytoją, tą paprastą nuoširdų lietuviškos knygos bičiulį, atsisėsti šalia ir paprastais žodžiais pasakoti jo draugų, galbūt jo gimtinēs istoriją; pasakoti taip, kad jis su šypsena mane pertrauktų ir pasakytų: "Rytoj nesivēlink, mes tęsime toliau. Būtinai ateik!" Norėjau, kad iš mano žodžių nusineštų giedrą.

Taip susidarē mano knygos nuotaika.

Išvaikščiojus mažytį miestelį, patraukė mane žmonės. Radau juos su dideliais troškimais. Visi jie daugiau ar mažiau puikūs žmonės (argi mūsų žemēje galėtų gyventi blogi žmonės!). Daug jie veikė ir daug pastatė, bet žmogus lieka žmogum; vienus daugiau, kitus mažiau užgulė gyvenimo dulkės. Taip mano Smilgaičių žmones kažkas kankina, smelkiasi kažkoks neapdairumas, veržiasi jėga viską statyti ir tvarkyti pagal savo valią. Visi jie susiduria su žmogiška menkyste, visi jie daugiau ar mažiau smilgos (iš čia ir knygos pavadinimas). Tačiau mano žmonės veržiasi iš savo klaidų, kankinasi, kol atseka Apvaizdos kelius.

Šitie žmonēs, su savo menkyste ir didumu, ir buvo mano medžiaga, mano dažai, kuriuos maišiau; pridējęs pergyvenimo, liejau akvareliniu būdu.

Esate matę akvarelę. Ką ji bevaizduotų, ji visada turi kažkokį giedrumą, lengvumą. Čia liejasi spalvų spalvos, vienur nubėga šviesiais mirguliuojančiais tonais, kitur susidrumščia, sudebesuoja, trečiur paliekamas baltas popierius, lyg būtų pritrūkę dažų. Visa tai daroma sąmoningai, suvedant į visumą. Taip ir mano rašymo būdas yra akvarelinis (iš čia ir knygos pavadinimas). Čia viskas lieta, maišyta ir palikta tuščios vietos, kad tik stipriau išaugtų Smilgaičių paveikslas. Gal tai mano estetinis žongleriavimas, bet ir šiuo atveju, žaisdamas

Paulius Jurkus

forma, neišleidau iš akių savo skaitytojo, stengiausi jam pateikti taip, kad jis suprastų bent pirmąjį mano piešinio planą, kad jam įeitų visuma.

Ar man pasisekē nulieti tą Smilgaičių akvarelę? Dar ir dabar kažkas mane graužia ir kankina; dar kažkas liko, ko nepasakiau. Todėl ir matau savo kūrinį ydingą. Ne tokių spalvų reikėtų aniem nuējusiem žmonėms ir anai mažo miestelio atmosferai. Bet jei ir per nauja tapyčiau, vistiek nepatiktų. Jau taip yra: autorius su savo kūriniu yra nuolatiniame konflikte.

Lengva yra sugalvoti, susvajoti, bet sunku rašyti. Reikia mēnesiams užmiršti save, pasinerti lyg į sunkų sapną. Taip nuolat stovi pagunda grįžti į žmones, į draugus. Esu dėkingas visiems, kurie mane skatino. Be jų raginimo vargiai būčiau šį paveikslą nutapęs.

Mano knygos tikslas buvo: atnešti truputį giedros, įsiūti pamušalan draugišką vėją, kuris nupūstų kasdienybēs dulkes ir atgaivintų blunkančias mūsų tėviškēs spalvas.

Kviečiu visus, palikus sunkų liūdesį ir nuobodulį, užeiti į tuos Smilgaičius, kviečiu žengti kalniukais, tiltais, padraugauti su mano bičiuliškais žmonėmis.

Esu dēkingas jury komisijai, kuri pati pirmoji, pavaikščiojusi po mano Smilgaičius, suprato jo spalvas, jas priėmė ir taip didžiai įvertino. Taip pat dēkoju Draugo dienraščiui, kuris savo konkursais puoselėja lietuvišką kūrybą.

Iki šiol šie konkursai Draugo galerijoje pakabino penkis didelius paveikslus. Visi jie gražūs ir įspūdingi, dramatiški, nutapyti stipriom sodriom spalvom. Nūnai ir aš į Draugo galeriją pakabinu Smilgaičių akvarelę. Ji kuklutē, bet šviesi ir nuoširdi.

— Labai reikšminga mūsų draugų iš anapus geležinēs uždangos technikos dalis yra be atvangos liūliuoti Vakarų žmones klaidingu saugumo supratimu, kad jie tikėtų, jog nereikia bijotis komunizmo ir kad būtų užminuota jų pasipriešinimo valia.

Vysk. McGee

Juozas Almis Jūragis

SUKILIMO BALADĒ

1. Laisvēs Pavasaris

Biro gėlės kareiviai kai grįžo,
Priešą lauk iš tėvynės išstūmę. —
Šitaip Nemunas išneša ižą,
Su nelaisve žiemos susigrūmęs.

Ir laiminga tauta atsikvėpus
Džiūgų žvilgsnį į saulę pakėlė,
O skubėjo lapus skleisti liepos,
O skardeno linksmi vyturėliai.

Vyrai grįžo nuo ginklų prie plūgo,
Ir aprūdiję žagrių noragai
Smeigdamiesi į žemę pradžiugo,
Vertė dirvos išlaisvintos vagą.

Dirvon javą pasėjo artojas,
Saulė šildė ir lietūs jį laistė.
Sužaliavo laukai vasarojum,
Viltimis širdį gundė nukaisti.

Degė vasara — derliaus jau laukė
Nokstant gausiojo dirvų artojai . . .
Bet vėl debesys dangų aptraukė,
Neramumą širdy pakartojo . . .

2. Jūra Šaukia

Kilo debesys sunkūs nuo jūros,
Kaip skaudžiai ilgesinga pagunda.
Krito lietūs, kaip ašara sūrūs,
Nešė vėjas nuo Baltijos skundą.

Ir ne Žilvino šauksmą mirtinį,
Ir ne Eglės raudojimą skaudų
Nešė vėjas lietuvio krūtinėn,
Bangoje sielvartingoj išaudęs.

Šaukė jūra prie Klaipėdos miesto,
Gaudė bangos — audringos, neramios,
Kelią laisvėn lietuvis kad tiestų
Neišlaisvintai pamario žemei:

— Pasiilgau tavęs aš, lietuvi,
— Atsigręžk mano pusėn valingai!
— Tavo protėvių žemė ši buvo,
— Tavo teisės į jūrą nedingo! — — —

Jūros šauksmas aidėjo Kėdainiuos
Ir Kaune, ir Kuršėnuos, ir Suoste.
Vyrai tarės: — Prie ginklo, ir einam
Atkariauti lietuviško uosto! —

Pasigirdo balsų sujudimas
Nuo Rambyno, Pagėgių, Šilutės:
— Mes lietuvninkais esame gimę,
— Ir lietuvninkais norime būti!

— Mes kaip ąžuolas žemėn įaugom
— Ant audringojo viesulų kelio.
— Senų protėvių dvasią išsaugoję,
— Patys lemsime savąją dalią! —

Ir išgirdę šią brolišką žinią,
Pulkai vyrų kvietimo nelaukė —
Ant pečių dėjo žygio kuprinę,
Ir į Klaipėdos pusę patraukė.

3. Prasilaužimas

Žiemos šalčiams vėl žemę sugėlus
Tarsi fakelas, parakan mestas,
Sukilimą ginkluotą įskėlė
Mažlietuvių šaunus manifestas.

Kaip ugnis, kuri apima girią
Vis gaivinama dūkstančio vėjo,
Šitaip stojo lietuviški vyrai
Ir prieš svetimus kautis išėjo.

Per viduržiemio speigą ir gėlą,
Sausio mėnesio giliąją pusnį
Laisvės vėliavą nešė iškėlę
Nuo Bajorų prie jūros lig Rusnės.

Ošė jūra įnirtus ir daužė
Bangomis atkakliai uosto molus,
Kai lietuvių būriai prasilaužę,
Miestą senąjį Klaipėdos puolė.

Prie Girulių, prie Sendvario ūkio,
Palei Smeltę, pakrantėse Dangės
Ginklų balsas prabilo įdūkęs,
Šūviai skardino šaltą padangę.

Vyrai užėmė postus pusnynuos,
Prie kulkosvaidžių budrūs budėjo,
Nes jie lango atverti tėvynei
Į pasaulį čia buvo atėję.

Jie vaizdavosi Lietuvą šviesią
Ateities spindulingam miraže. — — —
Jų nę vienas didvyriu užgeso,
Ir krauju šaltą sniegą nudažė . . .

Pergalingoj atakoj subiro
Priešo jėgos kaip kertamas ledas.
Įžygiavo į Klaipėdą vyrai
Pro spygliuotų vielų barikadas.

Žygį pergalės Jūra suprato,
Bangos putom pražydo kaip gėlės,
Traukė miestan sukilėlių gretos
Ir trispalvę virš mūrų iškėlė.

Amžiai priespaudos dingo paniurę
Kaip klaiki praeities negerovė,
Kai lietuviai atėjo prie jūros
Ir žaizdas jos bangoj nusiplovė. — — —

4. Laisvēs Dienos

Ėjo vasaros šviesios ir blaivios,
Degė Neringos smėlis geltonas.
Jūroj plaukė lietuviškas laivas
„Prezidentas Antanas Smetona".

Žaidė bangos ir marios mirgėjo,
Plakės vėliava rytmečio vėjuos,
Ir lietuviai į jūrą išėjo
Vedami kūrybingos idėjos.

Savo buitį tik laisvą suprantam,
Tik laisviems laimės saulė sušvinta.
Plaukė laivas ir saugojo krantą,
Kad pavojų šalis nepažintų.

Plukdė Nemunas vandenis jūron,
Lietuvos upių skaidriąją srovę,
Ir aplinkui, akim kur pažiūrai,
Švietė džiaugsmas, taika ir gerovė.

Mūs laivai plaukė tūkstančius mylių,
Mūsų turtą ir vėliavą vežė,
O šalis vis klestėjo ir kilo
Ir tikėjo į ateitį gražią.

Ėjo vasaros šviesios, darbingos,
Mus platusis pasaulis pažino,
Nes sukilėlių žygiai garbingi
Mums pasaulin vartus atrakino.

Laureato gyvenimo kelias

Keli P. Jurkaus biografijos faktai

Naujausias mūsų laureatas Paulius Jurkus yra gimęs 1916 m. liepos 27 d. Ž. Kalvarijoje. Jo tėvas buvo kalvis, turējo didelę įmonę. Paulius buvo šeštas vaikas šeimoje, paskutinis. Kažkada po I Didž. karo siautė šiltinē. Pas Jurkus užėjo grįžtąs karo belaisvis, užkrėtė visus namus. Tai buvo žiema, vasario mēnuo, ir per savaitę mirė tėvas, du broliai ir sesuo. Viena nakčia mirē net du. Išliko tik mama, brolis Danielius ir Paulius, patsai mažiausias. Vienas broliukas buvo miręs kiek anksčiau. Taip savo tėvelio Paulius visai nepamena, neliko jokio vaizdo. Augino mama — Ona Jurkienē-Kinčiūtē. Ji parodė daug rūpestingumo, leisdama mokytis. Senutė mirė 1955 m. gegužės 9 d. Lietuvoje. Pačiam Pauliui teko patirti ir vargelio besikapstant pirmyn. O kas jo neturējo!

Pradžioje nuvežē į Sedos vidurinę mokyklą. Tik keturios klasės. Vēliau įtupdė į Telšių gimnaziją, kurią baigė 1936 m. Mokytis sekēs, tai ir lengviau vertēsi. Padėjo mokytojai, patsai užsidirbdavo piešimu.

Viliojo menas, architektūra, astronomija

Baigęs gimnaziją norėjo studijuoti visokius dalykus: traukė meno mokykla, architektūra, astronomija ir literatūra. Buvo nuėjęs pas Ig. Šlapelį į Meno mokyklą, kad priimtų jį. Pasižiūrėjo — rūmai tai gražūs ir gražūs darbai, bet baisiai toli. Jo brolis gyveno Kaune, A. Fredoje, prie pat Botanikos sodo. Nukulniuok iš vieno galo miesto į kitą, jei esi greitakojis! Teko paspausti Šlapeliui ranką ir padēkoti už rūmų aprodymą. Dailininku nepasidarē, bet tas "blūdas" pasiliko jame iki šiai dienai. Mēgsta piešti.

— Kai galvą skauda, kai esu pavargęs, "išbalansuotas" ar alkanas — piešiu. Tada užsimirštu. Domiuos ir menu. Be jokių pastangų, nes tai patinka. Slampinėju po galerijas, landžioju pas dailininkus, nes kvepia jų dažai, traukia jų studijos, — pasakojasi laureatas.

(Nukelta į 5 psl.)

Kultūrinē kronika

● **Kun. V. Bagdanavičius,** MIC, Lietuviškų Studijų institute Chicagoje laikē paskaitą tema "Poezijos likimas". Prelegentas atkreipē dēmesį į nykstančias mūsuose kaikurias poezijos formas: poemas išstumia romanai, vieton baladžių iškyla legendos; rečiau bematomas griežtesnės formos sonetas. Keitimasis vyksta ir moderniųjų eilėraščių vidaus struktūroje; šiandien niekas neeiliuoja duonelaitiškai ar maironiškai. Poetai nori laisvo ritmo, o taipgi iš mados išeina ir rimas. Poezijoje atsiranda rimo pakaitalas — asonansas, kuris remiasi balsių panašiu atliepimu, ir visdėlto tas rimo neatstoja.

Šveicarų spauda, peržvelgusi viso pasaulio poezijos naujuosius reiškinius, daro išvadą, kad šio laiko žmogus pergyvena dvasinį perversmą. To priežastys, sugriovusios žmogaus gyvenimo ritmą, yra dvi: technikos ir psichologinis perversmas. Technika sumaišē erdvēs ir laiko sąvokas. Modernieji psichologiniai nusiteikimai lenkia žmogų į dienos šviesą išvilkti žmogaus pasąmonės išgyvenimus. Prieš keliasdešimt metų titaniškai išdidi žmogaus laikysena dabar praėjo, šiandien liko dūsavimas. To poveikyje poezija nebėra ramus grožio išgyvenimas, o kažkas neužbaigto, kunkuliuojančio.

Juozas Miliauskas-Migliovara

Nuo jo mirties š. m. sausio 20 d. suėjo 20 metų. Buvo 1863 m. sukilimo dalyvis ir Aušros laikraščio poetas. Jo eilēraštis "Parbrēkšk aušrele, tekēk saulele, Spindēk aušros žvaigždele" yra risspausdintas Lietuvių poezijos antologijoje. Žemaitis iš Vainuto parapijos, Rygoje tarnavo policininku, suorganizavo Aušros draugiją, platino slaptas lietuviškas knygas. Jo poezija — patriotinē, senovēs idealizavimas, šviesesnių laikų viltis. Mirē 1937 metais Šiauliuose.

Poemos ir baladēs nykimas, atsisakymas nuo ritmo ir ritmo yra romantinio minties išsilaisvinimo ir individualizmo padarinys. Absoliuto atsisakyta kaip ir kitų klasiškų formų. Beliko tik gilinimasis į save ir savo pasąmonę. Šveicarų sudarytoji moderniosios poezijos antologija rodo, kad dabarties poezija laužo visas normas, bet nelaužo vieno elemento — kalbos. Jautrumas kalbai yra būdingas moderniosios poezijos bruožas. Modernioji poezija neturi senosios formos, bet nėra visiškai be formos.

Naujų žodžio prasmių atidengimas yra būdingas moderniąjai poezijai, ir tai atliekama darniai su kalbos dvasia. Jei seniau poezija rimui ir ritmui aukojo kalbos dēsnius, modernioji poezija to leidimo neprašo. Jai tai nēra net sunku, kai senųjų formų nesilaikoma, o naujosios — nepriešingos kalbos dvasiai.

Poezijoje vyksta plataus masto pasikeitimai. Ar jie vyksta poezijos pražūčiai? Negalima paneigti fakto, kad modernioji poezija linksta prozos linkui. Pasilieka optinis eilēraščio vaizdas, kurį klausantis sunku išskirti ar tai nebe proza. Visdēlto, mes imame ilgėtis tvarkos, rimties, formų pilnumo.

Diskusijose dalyvavo L. Zeikus, T. Antanaitis, J. Končius, A. Grauslys.

● **Ignas Malēnas,** gyvenąs Clevelande, nauju metodu paruošē elementorių. Jam medžiagą rinko per eilę metų labai atsidējęs. Jau Lietuvoje buvo pastebējęs, kad dėl neišmokymo skaityti pirmame skyriuje antriems metams lieka apie 12% vaikų, kas sudarė apie 15-18,000. Tai didelis skaičius mažoje mūsų tautoje. Norēdamas įvesti čia kaikokių pagerinimų Ignas Malēnas buvo surinkęs net 142 kitų tautų elementorius, net gruzinų kalba bei įvairiausių "kyliaraščių", kur mūsų kalboje nei į raštą nepanašu. Juos išstudijavęs sudarė savo metodą, pritaikytą lietuvių vaikams. Paskutiniu metu atliko eilę tyrimų, savo metodu mokydamas 7 vaikus rašto ir skaitymo. Mokoma buvo trumpai, tik po keletą minučių, kad vaikas nepavargtų ir išlaikytų pilną susidomējimą. Greičiausiai išmoko rašto 4 m. vaikas: per 6 val. 40 min., ilgiausiai užēmė kitam vaikui — 12 val. 12 min. Tik tos pamokos buvo išdalytos po kokias 5 minutes. Pagal tą metodą paruoštas elementorius yra jau iliustruotas ir ieškoma būdų jį išleisti.

● **Edvardas Turauskas,** šiuo metu gyvenąs Prancūzijoje, rašo savo atsiminimus. Apie tai Lietuvių Dienose jis korespondentui pasakoja: "Atsiminimai apims politinio, visuomeninio ir diplomatinio darbo sritis. Medžiagos turiu daug ir įvairios. Tikiuosi, jie bus... kaikuriais atžvilgiais "pikantiški", nes atsiskleis kaikurie visuomenei ligi šio nežinomi užkulisiai prieškarinių ir karo meto įvykių... Savo atsiminimus esu pasiryžęs parašyti ne "iš galvos", ar "iš piršto", ar "iš rankovēs", kaip kartais padaroma, bet pasiremdamas dokumentine medžiaga ir aprašomųjų įvykių metu vestais užrašais".

● **A. Tyruolis** išvertē Nobelio laureato T. S. Elioto "Pelenų dieną". Vertimas, numatoma, bus išspausdintas Aiduose. Šalia "Nualintos žemēs", kuri buvo spausdinta Literatūros Lankuose 1953 m. ir šalia "Keturių kvartetų", minēta "Pelenų diena" yra vienas svarbiausių Elioto kūrinių, poetiškai sprendžiančių žmogiškosios buities problemą.

● **Prof. A. Senno** "Handbuch der litauischen Schriftsprache" (Lietuvių kalbos vadovēlis) II dalis, pagal leidyklos pranešimus, turējo pasirodyti jau praeitojo gruodžio mēnesį. Šios dalies turinį sudaro chrestomatija su žodynu. I dalis, skirta istorinei lietuvių kalbos gramatikai, numatyta išleisti 1957-58 metais. Veikalą leidžia universitetinē C. Winterio leidykla (Heidelberge), kuri kviečia veikalą prenumeruotis.

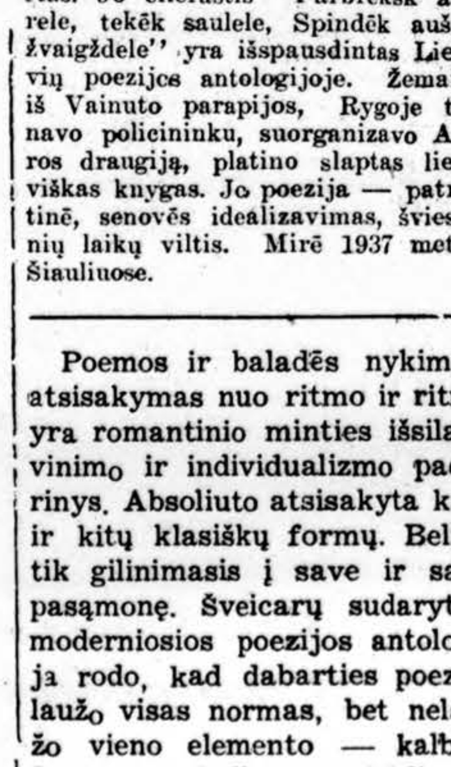

Lazdynų Pelēdos kapas

Ji palaidota Tryškiuose; mirē 1926 m., taigi neseniai suējo 30 metų nuo jos mirties.

MŪSŲ KALBA

DR. P. SKARDŽIUS IR ST. BARZDUKAS

101. DAUGIAU KALBINĖS ĮŽVALGOS

Šiandien beveik kiekviename žingsnyje jau gali pastebėti ilgesnės tremties pėdsakų — daug kas jau pasakoma nebe taip, kaip neseniai Lietuvoj buvome įpratę pasakyti, išreikšti. Atsidūrę svečioje šalyje, nuolat susiduriame su naujais dalykais, naujomis sąvokomis, naujais dalykų pavadinimais, ir ilgainiui mes visa tai pamažu, sąmoningai ar nesąmoningai, imame įsisavinti.

Tai darome dėl daugelio priežasčių: ilgiau svetur gyvendami, vis daugiau primirštame gau singuosius savo gimtosios kalbos turtus, vis daugiau mums blanksta sinonimika, turtingi žodžių reikšmių atšeliai, ir tuo būdu mūsų kalbinė siaurybė vis didėja, vis daugiau atsyjame nuo darybinių mūsų kalbos priemonių turtingumo, įvaizdumo bei lengvesnio jų sąvokumo. Čia pirmiausia nukenčia specialybinė terminija: nesugebant tuojau rasti tinkamų lietuviškų pakaitų, kaip iš gausybės rago visur pilte pilasi reikalingos ir nereikalingos svetimybės.

Skaitydamas kaikurių mūsų mokytinių, daugiau ar mažiau svetur lavintų ir svetimais šaltiniais besinaudojančių, tuojau gali pastebėti, kad jie kartais laisviau jaučiasi svetimųjų kalbų, ne savo gimtosios kalbos, terminijoj. Pvz. dr. A. Liaugminas savo straipsnyje apie psichoanalizę, sielą ir Freudą (Draugo Nr. 4 priede) šalia **terapiją, logoterapiją, prokreaciją, frustraciją** bei daugelio kitų panašių svetimybių vartoja ir veiksmažodį **remedijuoti:** neįmanoma remedijuoti jo (vaiko ar jaunuolio) socialinės aplinkos; kaip remedijuot tokius patologinius poelgius, kurie nebepriklauso nei proto, nei valios?

Kaikas iš skaitytojų tuojau paklaus: argi būtinai čia tas svetimas veiksmažodis yra reikalingas? Argi mes iš tikro jau neturime jokio tinkamo žodžio nusakyti tam, ką reiškia prc. **remedier** arba ang. to remedy? Man rodos, autorius rašydamas arba nedaug tesistengė susirasti sau tinkamesnį lietuvišką pakaitą, arba savo negausime lobyne tokio dalyko iš viso neturėjo, todėl, geriau pažindamas tik **gydyti** "daryti, kad kas gytų" ir pastebėjęs šio veiksmažodžio reikšmės skirtumą nuo prc. **remedier** arba ang. **to remedy,** jis ėmė ir, ilgiau saugalvos nelaužydamas, susidarė **remedijuoti.** Mat, tiek prancūzų, tiek anglų kalboj sinonimiškai aiškiai skiriama **gydyti** "daryti, kad kas gytų, pasveiktų, prc. guerir, ang. to heal, to cure, vok. heilen" ir **remedijuoti** "vaistais pagelbėti, gydyti; ką palengvinti, pataisyti, pagerinti, t. y. gydomomis ar kitokiomis specifiškomis taisomomis priemonėmis pašalinti ligą, įžaidą, kančią ar kitokią blogovę".

Ir mūsų autorius, nemokėdamas kaip reikiant šios antrosios reikšmės lietuviškai nusakyti, pavartodamas **remedijuoti** pasielgė visai panašiai, kaip pvz. naujokas lietuvis, dirbdamas specialių gręžtų dirbtuvėj, ang. **drill, mill, reamer** yra pavertęs **drilu, milu, rymeriu** ar kt. Bet tai nėra girtinas ir teiktinas dalykas: mūsų sąmoningesnieji tautiečiai, ką skelbdami platesnei visuomenei, gali ir turi kaikuriuos specialesnius dalykus kiek žmoniškiau nusakyti. Štai tas pat anglų veiksmažodis **to remedy** geresniuose žodynuose tarp ko kito aiškinamas tokiais žodžiais kaip **to relieve, to correct, to repair, to improve** ir kt. Todėl tokie ang. posakiai kaip **the doctor will remedy the condition in time, these measures remedied the situation** gali būti paprasčiau išversti: gydytojas laiku pagerins (pataisys) būklę, šitos priemonės pataisė padėtį ar pn.

Šiokiais atvejais kaip tik dažnai gali tikti mūsų **(pa)taisyti** "to improve, to repair, to correct": mes galime pataisyti ne tik batą, drabužį, valgį, bet ir sveikatą, aplinkybes, padėtį ir kt. Ir augščiau cituoti mūsų autoriaus sakiniai irgi gali būti paprasčiau, lietuviškiau nusakyti: neįmanoma pataisyti jo socialinės aplinkos; kaip pataisyt tokius patologinius poelgius ir tt.

Bet jeigu kas norėtų šiuo atveju visai tikslaus termino, tai aš galėčiau pasiūlyti XVI a. veiksmažodį **vaistyti, vaisto** (arba vaistija), kuris yra sudarytas iš **vaistas** tuo pat būdu, kaip prc. **remedier** ir ang. to **remedy** iš lot. **remedium** "vaistas; gydomoji, pagelbinė priemonė". Bet šis žodis daugeliui dabar gali pasirodyti visai neįprastas, svetimas, ir todėl jo griežtai negalėčiau teikti.

Taigi tik pasistenkime truputį daugiau įžvelgti mūsų kalbos vartoseną, ir mūsų raštų kalba tuojau pasidarys žmoniškesnė, be daugelio nereikalingų svetimybių, kurias tik geriau kitas kalbas mokantieji tegali suprasti.

— Pr. Skardžius

Grand Opening
JAN. 3 to JAN. 19

Chicago Savings

$5,000 IN BEAUTIFUL DOOR PRIZES

JANUARY 3rd TO JANUARY 19th

The greatest event in Chicago Savings history! Join us in our gala GRAND OPENING between January 3rd and January 19th. There will be gifts for everyone visiting us during this celebration. Special gifts for all savers, both old and new. Over 500 door prizes will be given away, amounting to more than $5,000.

You will be pleased, as we are, with our new headquarters. Come in today and fill out a registration card. YOU DO NOT HAVE TO BE PRESENT TO WIN—all winners' names will be posted in our lobby and each winner will be notified by mail. Only adults will be eligible for door prizes.

ALL MONEY IN BY THE 19th OF JANUARY EARNS DIVIDENDS AS OF THE 1st OF JANUARY.

FREE!! FREE!! RCA COLOR TV SET

Atvykite greitai, su savo šeima ir draugais, pamatyti Chicagos mieste gražiausius taupymo ir skolinimo įstaigos pastatus.

PELNYKITE AUKŠČIAUSĮ DIVIDENDĄ UŽ SAVO SANTAUPAS. Taupykitė, ilgus metus išbandytoje, apdraustoje finansinėje įstaigoje. Pelnykite daugiau už savo santaupas, ir pasinaudokite gausiais pinigus taupančiais patarnavimais, suteikiamais Chicago Savings narlams. Dabar duodami nepaprasti dividendai už PAID-UP investavimus. Išbandykite, atidarydami apdraustą taupymo sąskaitą ir pastebėsite skirtumą. Chicago Savings saugiai ir pelningai aptarnavo Pietų ir Pietvakarių apylinkės taupymo ir namų pirkimo paskoloms virš 32 metų. Turtas dabar viršija $26,000,000.00.

Nuo įsteigimo 1924 metais, Chicago Savings visuomet mokėjo daugiau negu vidutinius dividendus. Taip kaip pagal laikrodį, kas 6 mėnesius, taupytojai yra gavę didelį pelną už jų sutaupas.

SPECIALOS VALANDOS PER GRAND OPENING NUO SAUSIO 3-ČIOS IKI 19-OS DIENOS:

Pirmadienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. popiet
Antradienį ir Trečiadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštdaienį nuo 9 val. ryto iki 2 val. popiet.

Chicago Savings AND LOAN ASSOCIATION 6245 S. WESTERN AVENUE

VIKTORO KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas
tiliekami motoro remontai, lyginime ražymo darbai ir keičiamos dalys
CALL-ME-MOTORS CO.
5759 S. WESTERN AVE. PR 8-9533

Tel. ofiso HE 4-6699, rez. PR 6-7333
DR. ANTANAS ALEKNA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1957 W. Garfield Blvd.
VAL: 1—4 ir 6—8
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. p. p. išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
— Pritaiko akinius —
6322 South Western Avenue
val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Šeštadieniais 10-2 val. Trečiadieniais uždaryta. Kt. laiku susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res telef. WAlbrook 5-5076

Tel. ofiso HE.4-5849. rez. HE.4-2324
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9
Antr. 1-6, treč.ir šešt. pagal sutartie

DR. J. ir K. AGLINSKAI
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
2300 West 51st Street
Priima ligonis pagal susitarima. Dėl valandos skambinti telefonu Prospect 6-1795 nuo 2 iki 9 val. p. p. kasdien išskyrus trečiad. ir šeštad.
Res. tel. GRovehill 6-5603

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
4701 South Damen Avenue
(Kampas 47-tos ir Daman Ave.)
Val. kasdien nuo 6—8 val. vak
Šeštad. 2—4 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarti
Telef. ofiso LAfayette 3-6048
Rez.: WAlbrook 5-3048

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6317 South Western Avenue
Chicago 29, Ill
pasimatymai pagal sutarties
telefonas REpublic 7-4900
Rezidencija: GRovehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet
Trečiadieniais pagal sutarti
Ofiso tel. VIrginia 7-0036.
Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 Archer Ave.
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 ir 6—8 v. p. p.
šešt. 2—7 val. p. p.,
išskyrus sekmadienius

Ofiso telef. YArds 7—1166
Rezidencijos — STewart 3-4511.
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 West 35th Street
(kampas Halsted ir 35-ta gatvės)
VAL. 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. kasdien išskyrus trečiadienius. Atidara šeštadieniais 1—4 val.

Tel. WAlbrook 5-2670
Res. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Marquette Medical Center
6132 South Kedzie Avenue
VAL. 2—4 p. p. ir nuo 7—9 v. vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutarti

Tel. ofiso PR. 6-3838. rez. RE. 7-9199
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 West 63rd Street
VAL. kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

Telefonas GRovehill 6-1595
DR. ALDONA YUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9—12 ir 7—9 v. v. pagal susitarimą išskyrus trečiadienius
2422 W. Marquette Road

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
3925 West 59th Street
VAL. 1—4 popiet, 6:30—8:30 vak
Trečiad. pagal sutartį

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak., išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Ofiso telef. LAfayette 3-3210, jei neatsiliepia, šaukite KEdzie 3-2868
DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 S. Archer Ave.
VAL. Kasdien popiet nuo 12-2:30 v.
Vak. pirm. antr., ketvirt 6-8:30 v.
Trečiad. tik susitarus.

DR. IRENA KURAS
(Gydytoja ir Chirurgė)
KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
7156 South Western Avenue
(MEDICAL BUILDING)
Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p.p. ir nuo 6 v.—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet
Office tel. RE 7-1168
Res. tel. WAlbrook 5-3765

Tel. ofiso PRospect 6-2240
PRospect 6-4732
DR. A. MACIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGIJOS LIGOS
5700 So. Wood Street
Priėmimo val. nuo 2—4 val. kasdien ir nuo 6 iki 8 val. pirmad. ir penkt. Trečiad. ir sek. uždaryta.

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Office: 10748 South Michigan Ave.
Buto 1653 W. 103 St., Beverly Hills
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v.
Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v., išskirus trečiad. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 val. popiet.
Tel.: Ofiso — PUllman 5-6766
Buto — BEverly 8-3946

Ofiso HEmlock 4-5815
Rez. HEmlock. 4-3751
DR. A. NARBUTAS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2745 West 69th Street
(priešais Šv. Kryžiaus ligoninę)
Priima pagal susitarima

DANTISTAS
DR. J. A. PAUKŠTYS
4253 So. Whipple Street
(Arti Archer Ave.)
Valandos: nuo 10 iki 12; 2—6; 7-9. Šeštad. 10—12. Trečiad. uždaryta
LAfayette 3-4949.
Namų — CEdarcrest 3-7786

DR. ALBINA PRUNSKIS
DR. VLADAS PRUNSKIS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
3259 South Halsted Street
Kasdien 3—7 val. vak. Šeštad. nuo 1—5 val. vak.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutarima
Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2437 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

Ofiso telefonas — BIshop 7-2525
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4342 Archer Avenue
(Kampas Kedzie ir Archer)
VAL. kasdien nuo 2:00 iki 9:00 v.
Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Šv. Kryžiaus ligoninę
Telef. REpublic 7-2290
VAL.: Pirm., antr., Ketv., penkt. nuo 9 iki 11 ryte ir nuo 6:00—8:00. Šešt. nuo 2:00—4:00. Trečiad. ir kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.
Tikrina akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
4455 S. California Ave., Chicago
Šaukite — YA. 7-7381
Priima: vakarais 6 iki 9, Šeštad. 10 ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus

Tel. ofiso YA. 7-4787, rez. PR. 6-1930
DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave. (kamb. 211)
VAL. nuo 2—4 ir 6—8; trečiad., šeštad. ir sekmad. tik pagal sutartį.
Jei neatsiliepę viršminėti telefonai, šaukite MIdway 3-0001

P. ŠILEIKIS, O. P.
Orthopedas - Protezistas
Aparatai-Protezai, Med. ban dažai. Spec. pagalba kojom (Arch Supports) ir t.t.
VAL. 9—4 ir 6—8, šeštad. 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Naujas adresas: 4255 W. 63rd St.
Ofiso tel. REliance 5-4110
Rezid. telef. GRovehill 6-0617
Valandos: 1-3 p. m., 6-8 p. m.
Penktad. tik po pietų.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutarti

Ofiso tel. CLiffside 4-2896
Rezidencijos: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(Kampas 47th ir Hermitage)
Val.; nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak.
Šeštad. nuo 2 iki 6 val., išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPŠA
Ofisai 20 North Wacker Drive
(Civic Opera House, kamb. 858)
Val. kasd. 12—4
Tel. CEntral 6-2294
5002 West 16th Str., Cicero
Val. kasdien 5-8, šeštad. 1-2 val.
Tel. TOwnhall 3-0959
Kitu laiku ir trečiad. susitarus
Rezid. tel. HEmlock 4-7080

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rezid.: 2410 W. 51st St.
Tel. PRospect 8-1223 ar.WE.6-5577
Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak. ir Šeštadieniais 2-4 val. popiet.

Tel. ofiso He. 4-2123, rez.PR.6-8484
DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6255 South Western Avenue
VAL. kasdien 2—4 p. p. ir 7—9 vak.
Trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais uždaryta

Tel. ofiso: DAnube 6-1125
DR. A. VALIS-LABOKAS
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
3267 South Halsted Street
Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6—8 v. vak.
Šeštadieniais 1—4 v. p. p.

Tel. ofiso PRospect 6-9400
Rezid. PRospect 6-9402
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(Vaškevičiūtė)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 South Kedzie Avenue
Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 1-4 p. p. Trečiadieniai ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VIctory 2-1581
Rez. VIctory 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 West 31st Street
Kamp. Halsted ir 31-mos gatviu
Priėmimo valandos kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v.v. Šeštad. 1-4 val. popiet.

Tel. ofiso PR. 6-6446, rez. HE.4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 West Marquette Rd.
Val. nuo 2 iki 4 p.p.; 6 iki 8 vak.
Trečiad. ir šeštad. pagal sutarti

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Tel. ofiso CA. 6-0257, rez. PR. 6-6659
Rezid. 6600 S. Artesian Ave.
VAL. 11 v. v. iki 3 p.p.; 6—9 v. v.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
Virš 25 metų patyrimo

Tel. YArds 7-1829
Pritaiko akinius
Kreivas akis
ištaiso
Ofisas ir akinių dirbtuvė
756 West 35th Street
Val. nuo 10 iki 3, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktad. 10-2 ir šeštadieniais nuo 10 iki 2 val. p.p.

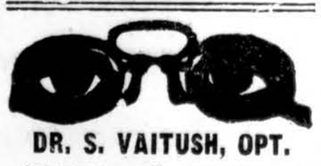
DR. S. VAITUSH, OPT.
Palengvinu akių įtempimą, kuris yra priežastis galvos skaudėjimo bei svaigimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirenku teisingai akinius Viso egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančias mažiausius trūkumus. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus
4712 South Ashland Ave.
Tel. YArds 7-1873
Val. 10:30 iki 7 v. vak. Šeštad. 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treč. uždara.

Remkite dien. Draugą!

Skelbkitės "Draugė"

DRAUGAS
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois, Tel. VIrginia 7-6641-7-6642

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Member of the Catholic Press Ass'n
Published daily, exept Sundays, by the Lithuanian Catholic Press Society

PRENUMERATA:	Metams	½ metų	3 mėn.	1 mėn.
Chicagoj ir Ciceroj	$9.00	5.00	$2.75	$1.25
Kitur JAV ir Kanadoj	$8.00	$4.50	$2.50	$1.00
Užsienyje	$11.00	$5.50	$3.00	$1.25

SUBSCRIPTION RATES
$8.00 per year outside of Chicago
$9.00 per year in Chicago & Cicero
$8.00 per year in Canada
Foreign $11.00 per year.

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesauro, jues grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Nauja prof. Sužiedėlio knyga

Kunigas Jonas nuo Kryžiaus

M. VAITKUS, Peace Dale, R. J.

Ne visuomet mokslo vyras yra vienkart ir žodžio bei plunksnos meistras, ne visuomet sugeba pastatyti harmoningą bei simetringą veikalo pastatą — žodžiu sakant, ne visuomet mokslininkas yra vienkart ir menininkas. O tokia kombinacija yra ir visais atžvilgiais brangi.

Kai skaitydavau Simo Sužiedėlio straipsnius ar klausydavaus paskaitų, vis manydavau: laimingas vyras — moka ne vien moksliškai tyrinėti, bet ir meniškai kurti!

Poetinė beletristika biografijoj

Taip štai ir dabar, ryte prarijęs jo knygą "Kunigas Jonas nuo Kryžiaus", vėl manau: ogi jis ir tikru beletristu gali norėdamas pabūti — net poetu! juk štai pirmieji trys puslapiai, kur motina su tėvu tarias, kuo vardu sūnelį krikštyti, tai — tyra poezija. Ir toliau iš pradžių autorius lieja į savo tekstą nemaža poetinės beletristikos puošmenų ir vien toliau, pamažu grimzdamas į neišvengiamąją gyvenimo prozą, nuleidžia pamažu savo pasakojimo toną kiek žemyn. Žinoma, tai neprisideda prie stiliaus vieningumo, bet ir priekaišto dėl to istorikui daryti negalima: juk jis turėjo skubintis parašyti ir išleisdinti jubiliejinį leidinį, ir jo tikslas buvo kuklutis, kurį jis pats veikalo paraštėje aiškiai pasako: kunigo Jono Švagždžio biografijos metmens.

Jis to tikslo labai krupščiai siekė, atsidėjęs rinkdamas net smulkiausią dokumentinę medžiagą (kas atsiliepia gausioj bibliografijoj), ją sistemingai tvarkydamas, gražia, žodinga kalba, sklandžiu, aiškiu gero rašytojo stilium. Ir tikslą pasiekė: veikalas skaitomas dėmesingai ir su giliu pasigėrėjimu.

Ne kaip idealas, bet kaip žmogus su idealu

Sakoma apie veikalą daug pasakanti ir daug nulemianti pati jo pradžia. Ir štai Sužiedėlio jau pati pratarmė prasminga ir įdomi: kaip motto, veržias į mintį bei širdį gražūs J. H. Ludder'o žodžiai: "Aš ateinu pas jus ne kaip idealas, bet kaip žmogus su idealu". Ir kun. Švagždys, anot S. Sužiedėlio, pirmiausia skelbė žmonėms idealą ir veikė kaip kunigas; iš tos veiklos plaukė jo visuomeninė bei patriotinė. Viešuma greičiau pastebi, kai keičiami daiktai, o ne patys žmonės, — tad greičiau pastebi visuomeninę bei tautinę veiklą: tai atsiliepia ir šioj knygoj.

Sapienti sat. Skaitytojas supras, dėl ko autorius pasirinko tokį, o ne kitokį, savo knygai planą ir ką norėtų tame veikale ypačiai pabraukti. Ir, to laikydamasis, Sužiedėlis vaizdžiai atpasakoja kun. Jono gyvenimą nuo lopšio iki šios dienos, per pradžios mokyklas ir gimnaziją, per seminariją į kunigines gyvenimą pirma Lietuvoj, paskui čia Amerikoj, kol pagaliau jubiliatas gavo atsilsėti pas mieląsias Brocktono Nukryžiuotojo Jėzaus seseles, kaip laimingas kapelionas.

Nors kun. Jonas buvo mano seminarijos mokslo draugas, bet, kadangi mūsų keliai anksti išsiskyrė, tad iš savo paties žinojimo neką tegalėčiau su gerb. autorium spyriotis ar jam pritarti, o turiu su jo teigimais sutikti, ką mielai ir darau, nes jis savo teigimus stengias kiek įmanydamas tvirčiau paremti.

Keletas smulkmenėlių

Tretą smulkmenėlių norėčiau betgi atitaisyti:

1905 metais Kauno kun. seminarijoj (Žemaičių seminarijoj) dar nebuvo sociologijos kurso.

Incidentas su rašteliu, kurstančiu visus lenkininkus iš seminarijos išsiųsti, už kurį buvo nutarta pašalint iš seminarijos Limantą, Švagždį ir Šveistrį, įvyko ne 1906 metais, bet anksčiau: aš buvau toj seminarijoj nuo 1903 rudenio iki 1906 vasaros; tame tarpe tokio incidento nebūta.

Veikalas pailiustruotas daugeliu gražių nuotraukų. Dėl vienos nuotraukos turiu padaryti pastabėlę: po 208 puslapio, tarp kitų, yra paveikslėlis "Miškiai. Tėviškėje 1925. Dešinėje iš krašto sėdi kun. Vincas Švagždys". Čia, matyti kažkoks nesusipratimas: dešinėj iš krašto stovi kun. Jonas Švagždys, o sėdi vidury, dešinėj, kun. Jonas Grabys.

Dėl knygos pavadinimo: ar lietuviškai nebūtų geriau sakyti "kunigas Kryžiaus Jonas", o ne "kunigas Jonas nuo Kryžiaus"?

Laimingas kun. Jonas, susilaukęs tokios gražios jubilėjinės dovanos! Betgi jis to ir verras.

Simas Sužiedėlis: **Kunigas Jonas nuo Kryžiaus.** Kun. Jono Švagždžio biografijos metmens. Brooklyn, New York, 1956. Immaculate Press, Putnam, Conn. VII ir 286 p. Tekste 64 nuotraukos.

MOTINA

Kun. J. Švagždžio motina; iliustracija prof. Sužiedėlio knygoje

Rašytojas renka medžiagą

VIKTORA MARIŪNAS, Cleveland, Ohio

Kaikada laikraščiuos skaitome, kad žinomesnis rašytojas renka medžiagą savo naujam kūriniui.

Bet ką tai reiškia ir kaip tai įvyksta?

Ėjimas į miškus

Į šitų klausimų išprovokuotus svarstymus labai pravartu išeiti iš vienos kiniškos paralelės. Jos mažam branduoly telpa visos kūrybinės situacijos paslaptys. Tsi'uang Tse, vienas žymiausių Lao-Tse mokinių, gyvenęs 3-ėjam šimtmety pr. Kristaus laikų, 30 metų vėliau už savo mokytoją pasakoja tokią istoriją:

"Khing, medžio drožimo meisteris, skobė varpų muzikos stovą. Kai stovas buvo baigtas, visiems, kurie tą darbą matė, atrodė lyg jis būtų dvasių sukurtas. Karaliaikštis iš Lu klausė meisterį:

— Kokia yra tavo meno paslaptis?

— Tavo valdinys yra tik amatininkas, — atsakė Khing. — Kūrinių paslapčių jis galėtų turėti? Visdėlto čia yra kaikas. Kai aš rengiausi šį stovą daryti, saugojausi visokio savo jėgų sumenkinimo. Susikaupiau, kad savo dvasiai duočiau būtinąją ramybę. Po trijų dienų pamiršau visą atlyginimą, kurį galėčiau gauti. Po penkių dienų pamiršau visą garbę, kurią galėčiau gauti. Po septynių dienų pamiršau savo sąnarius ir savo pavidalą. Ir mintis apie tavo dvarą, kuriam privalėjau dirbti, buvo išnykus.

Tada kaupiau savo meną, jokios išorės daugiau nebetrukdomas. Paskui ėjau į miškus. Stebėjau medžių formas. Kai pamačiau, kuris turėjo kaip tik tą tikrąją formą, išvydau savo stovą ir stvėriausi darbo. Jame telkėsi mano dangiškos prigimties būdas su medžio dangiškos prigimties būdu. Tai, kas čia dvasioms buvo priskirta, yra tik šituo vienu pagrįsta".

Kiniečio paralelė pateikia visus esminius dvasinės raiškos etapus, randamus kiekvienoje tikroje, ne susimuliuotoje kūrybinėje situacijoje.

Pradinis tų etapų turėtų būti pavadintas atsiskyrimu, bėgimo nuo pasaulio vardu. Bėgimo, o ne ėjimo į pasaulį vardu. Rašytojas svarbiausia tuo skiriasi nuo žurnalisto, kad rašytojo veikalas pačia giliausia prasme yra protestas prieš kunkuliuojantį kasdienos pasaulį, o žurnalisto plunksna jo atkakliai jieško ir su entuziazmu fiksuoja.

Rašytojas užsimerkia prieš pasaulį, kad atsiskyrime išgyventų įkvėpimo aistras, jieškojimus ir, pagaliau, rastų tematinį vaizdą.

Kelias atgal

Tada rašytojas vėl išeina į pasaulį, kaip anas medžio meisteris Khing į miškus, kad rastų tematiniam vaizdui materialinę formą. Dabar jis žiūri į pasaulį jau nepaprasto mirtingojo akimis, pro kurias individualiai įvairuojančia prasme, bet vienodu atsitiktinumu ir neišvengiamu kintamumu praeina veidai, daiktai ir įvykiai.

Rašytojas pasaulį mato jo susidaryto pirmavaizdžio (Urbild) vedamas ir atskirose pasaulio detalėse randa, kas pastovu, neišvengiamais ryšiais susieta, atbaigta. Pasauly mato savo kūrinį, regi meną. Tai kas masės žmogui paslėpta, praeinamumo ir kintamumo uždengta, tas menininko individualiu būdu matoma ir surenkama į atbaigtinį tobulesnės (meninės) realybės vaizdą.

Jeigu realybė mūsų pojūčius ir sąmonę netarpiškai paliestų, tai, kaip sako Henri Bergson, menas būtų nereikalingas arba tada mes visi būtume menininkai. Pagal jį, visa, kas meną dažnai skaidria, dažniau liūdna, visados savotiška muzika apsiaučia, esą mumyse, o visdėlto mes nieko aiškiai nepatirią, nes tarp mūsų ir mūsų pačių sąmonės tvyrąs kažkoks šydas, kuris paprastam žmogui esąs storas, o kūrėjui plonas ir permatomas. Mes matą ne tūkstanteriopus daiktus, bet tik užklijuotas etiketes. Todėl menas neturįs kurio kito tikslo, o tik prasiskverbti pro įprastinius praktiškai naudingus simbolius, trumpai, visa tai, kas mums realybę šydu apgaubia.

Tiek Tshuang-Tse, tiek Henri Bergson, tiek ir kiti meno filosofai sutaria, kad menininko požiūris į pasaulį kūrybinės situacijos metu, — "medžiagą renkant", — yra individualus ir estetiškai specifiškas. Pabrėžtina, kūrybinės situacijos metu, nes kitu metu menininko (taigi, ir rašytojo) susitikimas su pasauliu gali ir nesiskirti nuo ellinio žmogaus kasdieninės buities išgyvenimo.

Yra kalbama mieste, kad STEIN TEXTILE BENDROVĖJE rasite didžiausią pasirinkimą už nebrangias kainas įvairių vilnonių, šilkinių, medvilninių, užuolaidoms ir uždangalams medžiagos. Taip pat ir paltams medžiagų vyrams ir moterims.

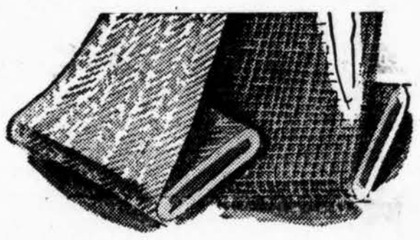

STEIN'AS turi metinį išpardavimą, štai pavyzdys kainų:

Geriausios ANGLIŠKOS bei "worsted MEDŽIAGOS kostiumams, kurių kainos paprastai yra $9.80, dabar tik .. $4.50

Visokiausių pamušalų už pigias kainas. Spausdintas šilkas ir plaunamas "Sil-O-Shan", "antique taffeta", paprastai $1.98, dabar tiktai ..... 98c.

60 colių vilnonės medžiagos ir "flannel" vyriškiems ir moteriškiems kostiumams tiktai $1.89

48 colių užuolaidoms bei uždangoms medžiagos, vertės iki $2.98, tiktai $1.39

Grynų spalvų Fortisan ir Metallic Cloth užuolaidoms tik $1.09

Atvykite į STEIN TEXTILE ir patys įsitikinkite. Su kiekvienu pirkiniu virš $20.00 gausite vienai suknelei medžiagos kaip dovaną.

Pas STEIN'Ą jūs rasite didelį pasirinkimą nuotakoms, kaip tai "laces", satiną, taffetą, "brocades", Shantung, ir t. t. Taip pat liekanas medžiagų pamušalams už baisiai pigias kainas

STEIN TEXTILE CO.

1306 SOUTH UNION AVENUE

1 blokas į rytus nuo Halsted St., 1½ bloko į pietus nuo Roosevelt Rd. Atdara 7 dienas savaitėje iki 5:30 val. vak. Tel. MOnroe 6-8152.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR GAZOLINO STOTIS

Lyginimas, dažymas, taisomi ir reguliuojami (tune up) motorai, stabdžiai, transmisijos ir t.t. Alyva, baterijos ir padangos. Taip pat mano garaže perkamus duslintuvus įdedu veltui

(MUFFLERS INSTALLED FREE)

Ford 41-53	$8.25	Mercury 49-51	$8.95
Chev. All 1937-53	8.25	Olds. 6 cyl. 41-50	8.20
Chevrolet 54-55	9.95	Plymouth 42-56	9.95
Chrysler 6, 42-52	9.91	Pontiac 37-54	8.95
Dodge 6, 42-56	9.95	Buick 37-52	12.00

Ir taip pat čia neišvardintiems automobiliams Išmetimo paipą irgi idedama veltui, jeigu perkama kartu su duslintuvu

Darbas atliekamas patyrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta: nuo 8 v. ryto iki 9 val. vak. Sek. uždaryta

M. ČESAS

1934 West 59th Street Tel. GR 6-9136

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus bei pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų.

Tel. BIshop 7-7075 arba PRospect 8-9842

JOHN T. ŽURIS

LAWYER AND COUNSELLOR

11 SO. LA SALLE STREET

Room 1415

Phone: RAndolph 6-4425

Home phone: LAfayette 3-9477

FULLY ACCREDITED TUITION FREE

REGISTER FOR

THE 1957 SPRING SEMESTER

of the

CRANE JUNIOR COLLEGE

maintained by the Chicago Board of Education

2245 West Jackson Boulevard

REGISTRATION: Mon., Feb. 4 thru Fri., Feb. 8

TWO-YEAR COURSES: For students who wish to transfer with full junior standing to a senior college or university:

Accounting, Advertising, Agriculture, Art, General Business, Journalism, Library Science, Engineering—Chemical, Engineering—Civil, Engineering—Electrical, Engineering—Industrial, Engineering—Mechanical, Engineering—Mining, Music, Physical Therapy, Pre-Physical Education, Psychology, Social Service, Teaching—Elementary, Teaching—High School

TWO-YEAR COURSES: For students who wish to complete two fully-accredited years toward meeting the entrance requirements of professional schools in:

Dentistry, Law, Medicine, Nursing, Optometry, Pharmacy, Psychiatry, Veterinary Medicine

TWO-YEAR COURSES: For students who do not expect to go to senior college and who plan to enter business and industry after graduation:

Chemistry Technology, Drafting, Electronic Technology, Engineering Technology, Medical Technology, General Education, Junior Accounting, General Clerical, Medical Secretarial, Secretarial

ONE-YEAR COURSES:

Secretarial, Office Clerical

FULL OR PART-TIME PROGRAMS

Day and Evening Classes 8:00 a. m. to 10:00 p. m.

Classes start Monday, February 11th.

Admission Requirements: Graduation from a 4-year accred. high school

For further information, see Registrar or phone HAymarket 1-6994

10 Atsakymų Kodėl Apsimoka Taupyti Standard Federal Taupymo B-vėje

1. Stipriausia Taupymo Bendrovė Chicagoje.
2. Turtas $58,000,000.00
3. Atsargos Fondas virš $5,000,000.00
4. Standard Namas ir visi įrengimai vert. virš $1,000,000.00, bet knygose rodoma už $1.00.
5. Pakėlėme dividendą 1/4% visoms taupymo sąskaitoms.
6. Visados išmokėjome Taupytojams pagal pareikalavimą depresijos ir karo laikais.
7. Visi Taupytojų pinigai investuoti į United States Government garantuotus morgičius ir bonus.
8. Teisingas patarnavimas visuose skyriuose.
9. Visi Direktoriai lietuviai.
10. Narys Federal Savings & Loan Insurance Corporation ir Federal Home Loan Bank Sistemos.

Pinigai įdėti prieš 11-tą dieną, neša dividendą už visą mėnesį.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

JUSTIN MACKIEWICH, President

JUSTIN MACKIEWICH, Jr., Vice-President

DARBO VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad. nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

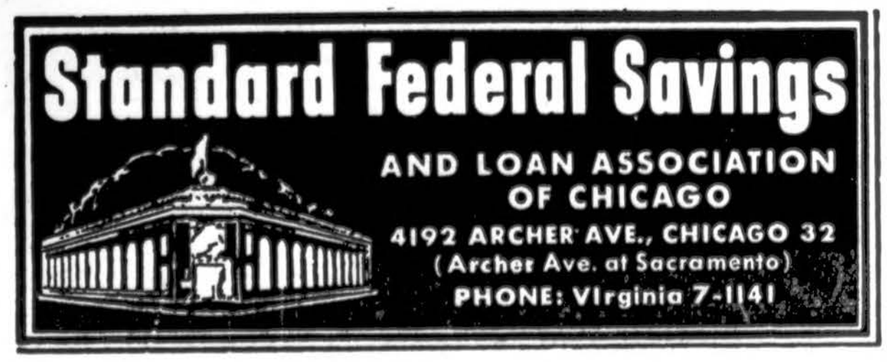

KALALA

A. Landsbergio "Ilgoji naktis"

JURGIS GLIAUDA, Los Angeles

— Kalala, — sujudėjo jo lūpos. Kalala? Taip, kalala! Tame žodyje buvo viskas: saulė, lentos, sakai, dėdės, virtuvė, ir jis pats, vėl visas džiaugsmu švitintis...

("Ilgoji naktis" pusl. 152)

"Nida" pasiūlo mums recenzuoti perdėm kuklios išvaizdos knygą. Ir imame ją rankon, ir skaitome ją su vis didėjančiu dėmesiu. Tai "Draugo" romano konkurso laimėtojo, Algirdo Landsbergio, antroji knyga "Ilgoji naktis".

Prieš porą metų, šioje pat "Draugo" vietoje, mes stengėmės įvertinti jo "Kelionę", užbėgant už akių kenksmingiausiam mūsų literatūrinio gyvenimo reiškiniui, draugiškoms recenzijoms. Su dideliu pasitenkinimu, ir su šiltu džiaugsmu, mes radome jo "Kelionėje" daug elementų, kurie daugiau ar mažiau reiškė laimikį mūsų užsieninei raštijai.

Jeigu pats "Kelionės" Julius nebuvo mūsų urapatriotus tenkinanti figūra, jis buvo laimikis literatūrinės tremties tipų galerijai, tas savotiškas, lietuviškas Dostojevskio Miškino pusbrolis. Kiti, nešiojantieji savy aistrų ir puolimų gemalus, ir kovojantieji su savo pasąmonės vulkanais, iš Landsbergio plunksnos iškilo prieš mus ryškūs ir šiurpūs. Mes tebeatsimename Weissą ir jo žmoną, taip kontrastuotus Fra Angeliko angelų fone. Aramas, Zisima-Grigorijus, Tatjana ir Michelis... Visa ta gama tarp subtilumo ir brutalumo, tarp Michelio ir Tatjanos...

Po poros metų, ir to neilgo laikotarpio perspektyvoje, mes pasitikinčiai tvirtiname, kad "Kelionė" buvo verta premijos, ir dar, kad ji verta parodyti ją plačiam pasauliui.

Todėl tad kuklusis savo išviršine forma "Nidos" leidinys: A. Landsbergio "Ilgoji naktis", ne romanas, bet penkios novelės, verčia mus knyga domėtis, nes... noblesse oblige.

175 puslapių rinkinys suima penkius nelygaus ilgio rašinius, kurių ilgiausias yra ir eina rinkinyje pirmuoju (ir jo vardu pavadintas tas visas rinkinys), yra "Ilgoji naktis". Visdėlto, visų pirma mes turėtumėm minėti ir džiaugtis ne tuo rinkinio "editorialu", bet trumpu, paskutiniu rinkinio skyreliu, mažo Petruko dienos istorija, kuri rinkinio novelių tarpe pavadinta įmantroku vardu: Žodžiai, gražieji žodžiai....

Vaiko pasaulyje

Rusų tremties humoristė, bet ir subtili rašytoja Teffi, savo novelių rinkinyje "Tichaja zavodj", patiekia mums nepaprastus vaikų išgyvenimus. Jos vaikų tipai, nėra ciliniai vaikai, bet vaikai su savo vaikiška idea fix, kurią jie nešioja savy, ir kurią jie sprendžia jų intelektui pasiekiamomis priemonėmis. Tokiu keturmečiu filosofu ateina į mus A. Landsbergio Petrukas. Tai yra apysaka suaugusiems, kurie ją skaitydami įžengia į Petruko gyvenimo sampratą, pajunta su nuostabiu susižavėjimu, kad jiems taip reikėjo to grįžimo į kūdikystę, į skaistųjį žmogaus gyvenimo rytą, kuris tačiau turi tokius meilius ir švelnius rūpesčius.

Petrukas suranda savo nepaprastą, intymųjį radinį. Jis suranda žodį, kuris sukaupia savy jo gyvenimo ir jo aplinkos grožį. Tai yra keistas, gal juokingas žodis suaugusiam, bet Petrukui tas žodis yra jo gyvenimo išraiška žodyje. Tas keistas žodelis, kaip randa Petruko tėvas, turkiškai: kalala!

Algirdas Landsbergis

Kaip kiekvienas literatūrinis tipas yra įdomus tiek, kiek ryški yra jo viena ar kita problematika, taip lygiai įdomūs yra jo vaikai literatūroje tiek, kiek jie kovoja ar randa savas, jų ūgiui atitinkančias problemas, kurios, tačiau yra nei kiek ne menkesnės už suaugusių problematiką. Mes, suaugusieji, skaitydami tas apysakas, kaip ši A. Landsbergio apysaka, perkeliame problemas į augštesnę sferą. Mums rūpi rasti savas "kalalas", atitinkančias mūsų ūgiui, ar mūsų plinkančioms galvoms, bet esmė čia ta pati. Kiekvienas iš mūsų, ar kurdamas savo asmeninį gyvenimą, ar jieškodamas sąvokojimo to mito, kuris gimsta ir bręsta kūrėjo dvasios labirintuose, su vienodu išgyvenimu suprantame Petruko kančias ir džiugesį sukurti ir sukūrus visaapimantį žodelį "kalala". 152 puslapis iš šio rinkinėlio, mes drįstame tai skelbti, priklauso prie pakilių mūsų raštijos puslapių, ne tik to rinkinio puslapių. Tai susidūrimas entuziastingojo keturmečio filosofo ir jo paniūrusio tėvo. A. Landsbergis meistriškai priešpastatė toje scenoje jieškantį prieš tariamai visažinanti.

Apysaka "Žodžiai, gražieji žodžiai", kurioje keturmetis Petrukas, kaip mūsų anksti užgesęs Vytautas Mačernis, taręs "ir žody, tobulajam rutuly, nušvito naujas ir nemirštąs pasaulis", — tarė savo "kalala", baigiame novelių rinkinį, apgaubdami nuotaiką meiliu vos apčiuopiamos vaikiškos psichopatijos šydu.

Ilgoji naktis

Šnektelėję ilgėliau apie trumpiausią šio rinkinio apysaką, trumpam grįžkime prie rinkinio branduolio, prie "Ilgosios nakties", kuri užima pusę knygos turinio. Ir tik minutėlei aptarkime, kad visi šio rinkinio rašiniai pavadinti trafaretiniu novelės vardu, tik išplėtus novelės sąvoką iki visaapimančios tįsos. (Tą pat klausimą teko paliesti ir "Kelionę" apibudinant romano sąvokos rėmuose).

"Ilgoji naktis" yra apysaka apie rusiškus "stribus" Lietuvos bažnytkaimy. Iš esmės jo kompozicija tinka dramos vaizdeliui, jeigu meditacijų vieton autorius įneštų akciją. Deja, ten sienos atskirti per aštuoniasdešimt puslapių vargsta ar kankinasi savo prisiminimais "stribas" Vasilijus ir lietuvaitė Rima. Sugrupavęs savo herojus labai dėkingon išvadoms situacijon, autorius pamiršta esamąjį laiką ir varinėja herojus jų praeities takais. Esaman laikan tegrįžtama tik tiek, kiek reikia patirti ar daug jau nakties laiko nuslinko, ar pakeitė savo kūno poziciją vienas ar kitas apysakos veikėjas.

Tas skaitytojo stumdymo metodas buvo mūsuose premijuotas B. Pūkelevičiūtės "Aštuonių lapų" pavidale. Bet ar neprimena tas metodas — dabartis prieš praeitį — tokios scenos: paveikslų parodoje autorius-dailininkas ima už pečių žiūrovą ir tąso jį po parodos patalpas. Vos pradeda žiūrovas stebėti ir grožėtis vieno paveikslo detalėmis, dailininkas nubloškia jį prie kito paveikslo ir tos tąsynės tarp žiūrovo ir dailininko autoriaus tampa vienintele akcija parodos stagnacijoje.

Iš esmės, metodo požiūriu, "Ilgoji naktis" yra B. Pūkelevičiūtės "Aštuoni lapai" miniatiūroje. Domėdamiesi tuo fenomenu mūsų raštijoje, kuris tariamai atrodo naujove, mes rengiame studijinę apžvalgą dviejų pagrečių "Draugo" laureačių, tardamiesi tuo galėsią patarnauti skaitytojui.

Palikdami "Ilgosios nakties" struktūrinį vaizdą, kitaip sakant, jo architektūrinį pobudį, su malonumu stebime detales.

(Nukelta į 6 pusl.

Pirmą kartą gaunamas bet kur, senoviškas Europos skonio "Farm Style Cheese"—Sūris. Toks skanus, kad kaikurie žmonės sako "toks kaip bobutė kad gamindavo". Būtinai reikalaukite jūsų apylinkės krautuvėje.

LIETUVI, TAUPYK SAVO BENROVĖJ

* Mes nesigiriame, bet iš tikrųjų mokame aukščiausią dividendą ant visų taupymo sąskaitų.
* Mūsų bendrovė yra Federal Home Loan Bank sistemos narys ir mūsų bendrovėje padėti pinigai yra apdrausti Federal Savings & Loan Insurance Corporation.
* Nebūk klaidinamas garsinimais apie kitų bendrovių didesnį saugumą, didumą ar tvirtumą. Federalinis draudimas visoms bendrovėms yra vienodas. Taupyk lietuviškoje taupymo b-vėje.

Augustas Saldukas, Prez.

MIDLAND Savings and Loan Association
4038 ARCHER AVENUE
Chicago, Ill. LA 3-6719

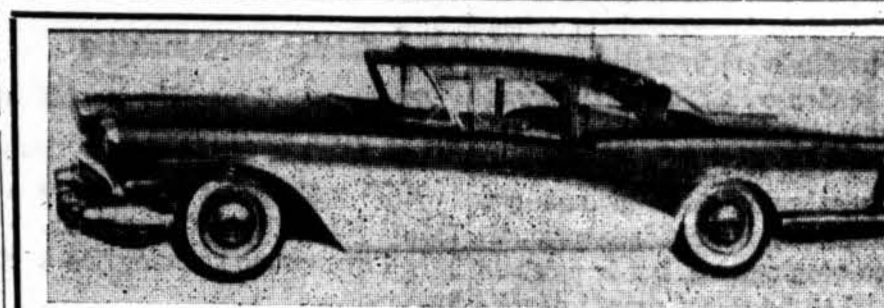

1957 BUICKAS
Tik
$2,595.00
Dynaflow, Radio, Apšildymas, Baltos Padangos
Lietuviškoje Prekyboje—MILDA BUICK, Inc.
907 W. 35th St., Chicago 9, Ill. LA 3-2022

FABRICS BY THE YARD
Geriausios medžiagos ką galima gauti
MES SPECIALIZUOJAME IŠSIUNTIMUI MEDŽIAGŲ Į UŽSIENĮ
Atvykite 'downtown" gausite geriausius pirkinius

100% vilnonė kostiumams	$2.50 yd.	Spausdintas šilkas	$1.50 yd.
		Dacron suknelėms medžiaga	98c yd.
100% vilnonų paltams	$2.50 yd.	Daugybė Medvilnonių medžiagų	50c yd.

D. O. MILLS & SON
318 South Wells St.
½ bloko į šiaurę nuo Van Buren
8:30—5:30 v. v. šiokiom dienom. Šeštad. 8:30—3 val. p. p.
Tel. WE 9-3755, 9-7888.

PERKRAUSTYMAI — MOVING
Pigus, sąžiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Šaukite sekančiai:

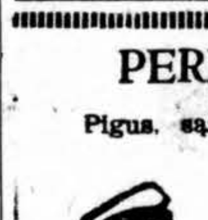

ANTANAS VILIMAS
3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — FRontier 6-1882

ANGLIS IR PEČIAMS ALIEJŲ PRISTATOM Į VISAS MIESTO DALIS TUOJAU PAT
Saugus baldų perkraustymas asmenų turinčių ilgą patyrimą.
STASYS FABIJONAS
2146 So. Hoyne Ave., Telef. VIrginia 7-7097

BALYS
Radio - Television
SALES — SERVICE
Rekordai - Dovanos — Filmos ir Elektriniai Prietaisai
2646 West 71st Street
Tel. PRospect 8-5374
Krautuvė atdara Pirm., Ketv. 9-9, Antr., Treč., Šešt. 9-6, Sekm. 9-2.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė
Precin Photo Studio
(Incorporated)
EDVARDAS ULIS, sav.
4058 Archer Avenue
Telefonas VIrginia 7-2481

Ar Jūs esate toks LINKSMAS?
Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual FEDERAL Savings and Loan Association
2202 W. Cermak Road
Chicago 8, ILL.
VIrginia 7-7747
Chartered and Supervised by the U.S. Government

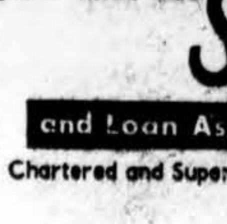

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos.
Partrauksime Jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
Pinigams padėti nereikia važinėti. Juos galite pasiųsti paštu. Mes apmokėsime pašto išlaidas.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas
ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

JONAS GRADINSKAS
J. G. TELEVISION COMPANY
2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
TV IŠPARDAVIMAS
NUOLAIDA IKI 1/3!

Siunčiame pinigus į LIETUVĄ ir visas kitas šalis.
Turime tiesioginį ryšį telegramu ar oro paštu.
Pristatymas pilnai garantuotas, ir jums persiunčiame kvitą su asmens parašu.
Dėl pilnesnių informacijų rašykite arba telefuonuokite — Foreign Department FRANKLIN 2-4100.
AMALGAMATED TRUST & SAVINGS BANK
111 So. Dearborn Street
Chicago, Illinois

NUO UŽSISENĖJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDU IR ATVIRU ODOS LIGŲ -
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDU nagali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti nes jų užsisenėjusios žaizdos niežėjimą ir skaudėjimą senų atviru ir skaudžių žaizdų uždėkite LEGULO Ointment. Jos gydymo ypatybės palengvins jusu skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite ją taipgi nuo skaudžių nudegimų. Ji taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perščėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Yra tinkama vartoti nuo džiūstančios suskilsios odos dedirvinių, odos išbėrimų ir t. t. taipgi tinkama vartoti vaikučiams, kada pasirodo skaudus išbėrimas nuo vystyklų. Ji yra gera gyduolė nuo išviršinių odos ligų. Legulo Ointment yra parduodama po 75 ct., $1.25, ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse—Milwaukee, Wisc., Gary, Ind. ir Detroit, Michigan arba rašykite ir atsiųskite Money order į

LEGULO, Department D., 5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

SPECIALUS BARGENAS
INVENTORIAUS IŠPARDAVIMAS
4 gabalų miegamojo setas, 1 rėmai su spyruoklėmis, spyruoklinis matracas, 3 vanity lempos, 2 pagalvės lovai ir 1 mažas kilimėlis $169.95

FELIX A. RAUDONIS, NELLIE BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE Co.
2310 W. Roosevelt Road Telef. SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NAUJI 1957 M. MODELIAI
- Televizijos
- Radijai: importuoti ir vietiniai, AM/FM, nešiojami ir kit.
- Fonografai • Hi-Fidelity
- Įkalbėjimo aparatai
- Dulkiasiurbliai, skutimosi mašinėlės, plaukų džiovintuvai, kavos virduliai, tosteriai, mixmasteriai, automatiškos keptuvės ir kt. namų apyvokos reikmenys
- Rašomos mašinėlės
- Elekt. laikrodžiai ir įvairūs kitokie daiktai.

Pigiausiai pirksite ir geriausią patarnavimą gausite inž. A. Semėno įmonėje.

DAINA TELEVISION sales - service
Sav. Inž. A. SEMĖNAS
3321 S. Halsted — CLiffside 4-5665
Atdara: kasdien 9—6, pirmadieniais ir ketvirtadieniais 9—9

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA
Iš WGES stoties — Banga 1390
PIRMADIENNIO vak. nuo 7—8 v.
NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte
ŠEŠTAD. 8:30 iki 9:30 ryte
SEKMAD. 8:30 — 9:30 v. r. iš stoties WOPA — 1490 kil.
7159 SO. MAPLEWOOD AVE. Chicago 29, Ill. HEmlock 4-2413

IŠ ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS
Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdrauda. Pigus ir sąžiningas patarnavimas.
R. ŠERĖNAS
4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois. tel. VI 7-2972

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO
B-VIŲ LYGOS, KURIOSE
Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki $10,000.00
IR
Paskolos Duodamos Namų Įsigijimui Lengvomis Sąlygomis

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 S. Western Ave., Chicago 36, Ill.

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8131-32

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Skaitykite ir platinkite dienraštį "Draugą".

LAUREATO GYVENIMO KELIAS

(Atkelta iš 1 psl.)

Nestudijavo nei architektūros, nei astronomijos, nors matematikos gimnazijoje buvo supylę kalnais. Dabar Paulius taria:

— Gailiuos, kodėl nestudijavau tokios architektūros, nes tą patraukimą turiu ir dabar. Praktiškas mokslas, nereiktų nūnai sėdėti redakcijoje, rūdyti kaip įsmeigtai adatai, trintis ir gana kukliai gyventi.

Astronomija pasiliko — grynoji poezija. Tas jaunystės blūdas — stebėti žvaigždes rudens naktimis — kiek prigeso. Kartais pažvelgiu į tokį Orioną, Pegasą, bet jau kalba kaip nutolę ir niekada nepasiekiami plotai.

Literatūros studijos

Apie savo universiteto laikus Paulius atsiliepia:

— Stojau studijuoti literatūros — lituanistikos. Buvo tokia nelaimė, kad jau pirmoje klasėje kažkaip parašiau eilėraštį, kurį ketvirtoje skaitė ir nustebo. (Ir buvo ko!) Antroje direktorius J. Košys, kuris dabar Brooklyne sergsti ne gimnaziją, bet vieną bažnyčią, mane keistai suragino: tamsta moki pasakoti, gali būti rašytoju. Taigi, įsiuvo vėją pamušalan mano auklėtojai. Tas vėjas nepaleido iki šiai dienai. Jis nuvedė ir į studijas, į literatūrą. —

Pradžioje buvo Teologijos-Filosofijos fakultetas. Filosofijos skyriuje, vėliau persikėlė į Vilnių, į Humanitarinių mokslų fakultetą. Romantiška aplinka, kavinaitės, parkai, bibliotekos, bičiuliai leido kur išsitiesti. Čia 1943 m. baigė Vilniaus universitetą, parašydamas darbą apie A. Vaičiulaičio "Valentiną". Baigė labai gerai.

— Bet kas iš to, — pasijutau vėl pūkelis, kuris nieko nežino, — pasakojosi Paulius.

Mokytojas, tremtinys, redaktorius

Teko metus mokytojauti Kaune VI gimnazijoje, Šančiuose. Vėliau tremtis. Buvo kurį laiką Šv. Sosto delegatūroje, kurią tvarkė kan. F. Kapočius, buvo ten tikras valsčiaus pisorius-sekretorius. Paskui Schwaebisch Gmuendėje triūsė viską, ir mokytojavo, ir redaktoriavo, buvo perėmęs beskęstančius Aidus ir Ateitį. Abu pasisekė perplukdyti per vandenis ir įkurdinti Amerikoje.

1950 m. rudenį pats atvažiavo. Pasikvietė mokyklos draugas T. Leonardas Andriekus.

— Čia greit uždėjo Darbininko pėškes, kurias tempiu iki dabar, — paklaustas pasakoja laureatas. — Prisiuvo ir Ateities redagavimą. Taip sudilo bent keleri metai, kol atsipalaidavau ir priėjau prie darbelio sau.

KRONIKA

● **Lietuvių kalbos gramatiką** rašąs prof. J. Otrębskis (Poznanėje) jau išspausdino jos III tomą, skirtą galunei. I tomas (fonetika) jau pradedamas spausdinti, o II t. (žodžių daryba) dalis jau surinkta. IV tomui (sintaksei) teberenkama dar medžiaga. V t. bus skiriamas rodyklėms. Prof. Otrębskis, kuris dėstė ir Lietuvos universitete Vilniuje, spausdina dar indoeuropiečių kalbotyrą studijuojantiems studentams senuosius ir naujuosius lietuvių kalbos tekstus (Mažvydo, Daukšos, Petkevičiaus, Chilinskio, Širvydo ir kitų). Poznanėje dėstoma ir lietuvių kalba, kurios lektorius yra docentas Kudrinovskis, prof. J. Otrębskio mokinys iš Vilniaus.

Dr. P. Joniko parašyta A. Seno-A. Salio "Lietuvių rašomosios kalbos žodyno (Woerterbuch der litauischen Schriftsprache) recenzija buvo išspausdinta tarptautiniame moksliniame recenzijų žurnale "Erasmus" (1956.III.25 sąsiuvinyje), leidžiamame Šveicarijoje. Šio žodyno, leidžiamo Winterio leidyklos Vokietijoje jau apie 30 metų, varomas III tomas. Išėjo 27 sąsiuviniai (kiekvienas po 4 lankus), taigi 1728 smulkaus rašto dideli puslapiai.

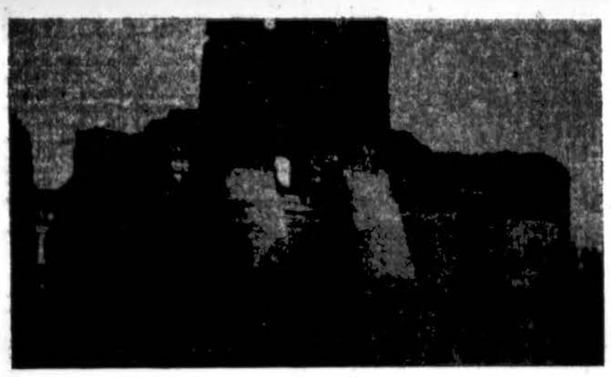

Trakų pilis

Iliustracija iš S. Sužiedėlio knygos "Kun. Jonas nuo Kryžiaus"

● **Rašys apie lietuvius.** Į mūsų redakciją kreipėsi amerikietė autorė Frances Krest, kuri renka medžiagą ir yra pasiryžusi parašyti ilgesnį kūrinėlį apie Lietuvą. Ji yra anglų-britų kilmės, su lietuviais jokios pažinties neturėjo, tačiau iš enciklopedijos perskaičiusi apie Lietuvą ir pamačiusi, kaip daug mūsų tauta yra kentėjusi vergijos metais, pradėjo Lietuva domėtis, sekti žinias apie Lietuvą, skaityti bibliotekoje apie Lietuvą randamas knygas. Pagaliau pajuto reikalą užmegsti kontaktą su pačiais lietuviais. Nieko iš lietuvių nepažindama, jau buvo beskambinanti mūsų konsului, bet vėl padėjo telefono ragelį. suabejojusi, ar kartais konsulatas nėra perimtas raudonųjų... Vietos katalikų kunigai jai padėjo susisiekti su "Draugu". Sva joja pradėti mokytis lietuviškai. Ji mielai norėtų palaikyti ryšį su lietuviais ir būtų gera jai parašyti (tik angliškai), patelefonuoti ar net ją aplankyti. Adresas: Mrs. Frances Krest, 4137 W. 82 str., Chicago 29, Ill. Telefonas LUdlow 2-1965.

● **Juozas Šidlevičius,** trejų metų berniukas, Hollywoode laimėjo Mėlynąjį Kaspiną Western filmų vaikų konkurse. Jis yra dalyvavęs televizijos filmuose The Christopher Story ir Papoose, serijiniame filme The Millionaire, keliuose reklamų filmuose, kurių pažymėtina Kellog's. Tarp kitų jis pasirodo ir 20th Century — Fox filme The Girl Can't Help. Filmuose jis eina Joey Scott vardu. Jo tevas Juozapas Šidlevičius yra gimęs Bostone 1916, motina — Helen Regan-Šidlevičienė yra airių skotų kilmės. Apie jų šeimą platesnis aprašymas tilpo Lietuvių Dienose.

ANTANAS TVERAS
DIPL. LAIKRODININKAS
Gerųjų firmų laikrodžiai, brangenybės, religiniai dalykai (devocionalai), prekės dovanoms.
2646 W. 69th St. RE. 7-1941

Pradėkit Taupyti Šiandien, Turėsit Rytoj!
Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN!
Kiekvieno taupytojo indėliai apdrausti iki $10,000,00
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
CHARLES ZEKUS, Sekretorius
OFISO VALANDOS:
Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Trečiad. 9 ryto iki 13 val., Ketvirtad. 9 val. iki 8 val. vak.

TELEVIZIJA • RADIJAS
HI-FI FONOGRAFAI • VOKIŠKI RADIJAI
DIDELIS PASIRINKIMAS • PARDUODAME IR TAISOME
FRANK'S TV & RADIO, INC.
3240 So. Halsted St. CAlumet 5-7252

Atliekame didelius ir mažus automobilių remontus. Lyginimas, dažymas, Elektrinis suliedinimas. Parduodame automobilių dalis.
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA"
Sinclair gazolino stotis "PAGALBA" — A. Stanevičius, Sav.
2641 West 71st Str. (Kampas Talman Ave.)
Telef. PRospect 8-9842, Namų tel. WAlbrook 5-5934

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,
kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir peninga.
Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.
Saugumą užtvirtina Suvienytų Valstybių valdžios agentūra iki $10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną — pacyrusių ir sąžiningų vedėjų pastangos.
Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.
Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės:
UNIVERSAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illnois

VELTUI DOVANOS TAUPYTOJAMS!

ELEKTRINIS SKUSTUVAS
... JEI ĮDEDATE $1,000.00 ...

TERMOMETRAS
... JEI ĮDEDATE $100.00 ...

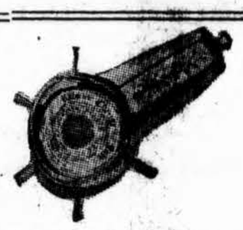

O BE TO... SAUGUMAS
KIEKVIENA SĄSKAITA YRA FEDERALINIAI APDRAUSTA JŪSŲ SAUGUMUI IKI $10,000.00
O BE TO... GAUSITE DIVIDENDĄ,
ant pilnos pinigų sumos nuo padėtos dienos, kuris dabartiniu laiku yra be abejonės aukščiausias visoj Chicagoje... Mūsų rekordas rodo, kad nereikia pinigus išlaikyti mūsų bendrovėje ilgus metus, kad gavus augštus dividendus.
MŪSŲ REKORDAS RODO, KAD METAS NUO METO MŪSŲ TAUPYTOJAI GAUNA DAUGIAU PELNO UŽ SUTAUPAS!
ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR SAU IR SAVO ŠEIMAI . . . IR PADĖKITE PADIDINTI TAUPYTOJŲ SKAIČIŲ. PER SAUSIO MĖNESĮ, ŠIOJ STIPRIOJ LIETUVIŲ ĮSTAIGOJ NUO 9,500 IKI 10,000 SĄSKAITŲ.
AČIŲ UŽ JŪSŲ PRIELANKUMĄ!

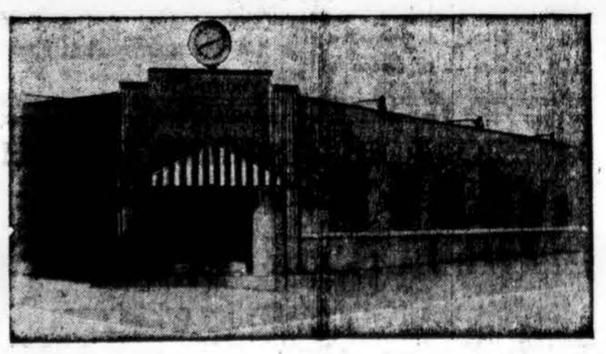

St. Anthony Savings
AND LOAN ASSOCIATION
1447 So. 49th Court Cicero 50, Illinois
Telefonai: TOwnhall 3-8131 ir Bishop 2-1397
Atdara kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų; pirmad. vakarais iki 8 val.; šeštadieniais iki 1 val. po pietų; trečiadieniais uždara.
JUOZAS GRIBAUSKAS, Vedėjas Patarnautojos kalba lietuviškai.

Jury komisijos sprendimas

P. BALČIŪNAS, Cleveland, Ohio

Redakcijos pastaba. Čia dedame Draugo romano konkurso jury komisijos pirmininko kalbą, pasakytą Chicagoje sausio 12 d. premijos įteikimo iškilmėse:

— Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žeme, kenti tu nepakeliamai sunkias nelaisvės kančias, daugelis Tavo vaikų išblaškyti po visus pasaulio kraštus, užkampius. Tavo laisvė — mūsų visų svajonė. Žinome, kad tos laisvės niekas mums veltui negrąžins: ją tegalime atsikovoti tik kietu pasiryžimu, darbu, ištverme, fiziniu ginklu. Iš visų ginklų aštriausias — tėvynės meile persunktas kultūros ginklas.

Dienraščio "Draugo" leidėjų skiriama kasmet 1000 dol. dovana geriausiajam lietuviškam romanui yra viena iš pačių didžiųjų lietuvybės išlaikymo tvirtovių, Lietuvos laisvinimo priemonių.

Šiemet jau šeštas premijuotas romanas — "Smilgaičių akvarelė". Jo autorius — Paulius Jurkus. Tai jau rašytojas ne tik su pūkeliais, bet ir su gana puošniomis plunksnomis.

Ligi šiol jau mes žinome jį kultūrinių žurnalų, laikraščių redaktorių, bendradarbį ir grožinės literatūros kūrėją.

Gyvenimas grožiui, grožis — gyvenimo tobulumui

40-tuosius savo gyvenimo metus Paulius Jurkus atžymėjo "Smilgaičių akvarele". Tai didelis dviejų tomų romanas. Tai gerokai įsibėgėjusios Nepriklausomos Lietuvos meto Žemaičių provincijos parapijos gyvas vaizdas — linksma akvarelė. Žemaičių dėl to, kad prie Telšių. Šiaip jau vaizduojamieji romano asmenys tinka visoms Lietuvos sritims — jie neturi nieko specifiškai žemaitiško. Ir pati kalba, nors gana žodinga, nėra žemaitiška. (Matyti, autorius jau spėjo sulietuvėti).

Menas yra pasaulio Kūrėjo kūrinio-žmogaus-kūryba. Taigi iš pačios kilmės aišku, kad toji kūryba negali prieštarauti kūrėjų Kūrėjo valiai. Pauliaus Jurkaus "Smilgaičių akvarelė" yra tokios kūrybos vaisius.

Regzdamas gana jautrias religines, erotines ar kitokias aistras, autorius išsilaiko — nepaslysta į meną menui ar neperdaug pasineria emocijoje. (Jam dr. Andrius Baltinis negalėtų prikišti minties trūkumo).

P. Jurkus savo "Smilgaičių akvarele" pateisina prof. St. Šalkauskio meno prasmę: "Gyvenimas grožiui, grožis gyvenimo tobulumui".

Žymus indėlis literatūros kraitin

Į smulkesnius nagrinėjimus nesileisdami, galime pasidžiaugti, kad šiemet premijuotoji "Smilgaičių akvarelė" yra žymus indėlis į gana skurdų lietuvių tremtinių gyvenimo literatūros kraitį.

Šileris "Valenšteino" trilogijoje sako: "Gyvenimas yra rimtas, menas yra kartus". Rimtasis "Smilgaičių akvarelės" gyvenimas neabejotinai yra jo autoriaus tikrai ilgo, kieto ir kartaus darbo vaisius.

"Smilgaičių akvarelė" tuojau pasieks skaitytojus. Apie ją gana įvairiai rašys vienodo masto kritikai-literatai, apie ją daug ir drąsiai, kaip visada, savo nuomonę reikš ir labai savotiškų reikalavimų patieks ir kitokių kvalifikacijų skaitytojai. Tai įprastinis kelias. Tikime, kad autorius neprapuls toje gausybėje patarimų, pasmerkimų, reikalavimų — sugebės atskirti pelus nuo grūdų ir taps dar pajėgesnis, negu dabar yra.

Romano konkurso jury komisija, iš praeities lapų žinodama, kad genijai labai retai ir labai re tose tautose tegimsta, pripažino, kad Pauliaus Jurkaus "Smilgaičių akvarelė" pakankamo meninio lygio romanas ir iš šių metų visų atsiųstųjų konkursui romanų yra pats geriausias. Komisijai smagu buvo tą romaną skaityti, ir labai maloniai ji nustebo, sužinojusi voko paslaptį — perskaičiusi Pauliaus Jurkaus pavardę.

Negaliu nepasidžiaugti, kad š. m. jury komisijos nariai, nors kiekvienas iš jų turėjo savo nuomonę, labai lengvai rado bendrą nuomonių suderinimo kelią. Visiems jiems, ypatingai jos sekretoriui p. Viktorui Mariūnui, tikrai bičiuliškas dėkui.

Jury komisijos vardu reiškiu didžiausią pasitenkinimą patyrusiais, nuoširdžiais ir labai rūpestingais "Draugo" romano konkurso tvarkytojais-tarpininkais kun. V. Bagdonavičiui ir kun. dr. J. Prunskiui. Jury k-jai bendradarbiavimas su jais buvo tikrai malonus ir naudingas. Nuoširdžiausias dėkui jiems.

Dėkui dėkui visiems.

NEKALTO ŠVČ. P. MARIJOS PRASIDĖJIMO PARAPIJOS CHORAS

Vidury sėdi prel. D. Mozeris, jo dešinėj pusėj kun. Edv. Abromavičius, kitoj pusėj — kun. P. Gedvila, prie jo — J. Kudirka, choro vedėjas.

KALALA

(Atkelta iš 4 pusl.)

Tarp detalių randame, kad tas dėmesys Rimos plaukams yra perdėtas ir pompastiškas finalas su plika Rimos galva nepritampa nei prie apysakos nuotaikos, nei prie tos apysakos sudramatinimo. Finalas yra gailus ne veikėjai, bet tik autoriaus plunksnai.

Kaip "Kelionėje" mes grožėjomės tais nedasakymais, kurie su kaupu išsikydavo jos herojų dvasinį chaosą, taip "Ilgoje naktyje" mes nesijaučiame esą patenkinti tuo herojų miesčioniškumu ir lėkštumu, ir tai kaip tik dėlto, nes pradžioje užsimota dramatinė situacija verčia mus netikėti, kad apysaka neves mus į lėkščių herojų tarpą. Vasilijus čia bene labiausiai vykęs, nes juo autorius paryškino dvi priešginybes, išaugintas tariamai beklasėje valstybėje. Tačiau jis nepriklauso prie mūsų žmonių tipo. O mūsų žmonės: Kęstutis — bespalvis kovotojas, menininkas Liudas — be polėkių dvasios, ir Rima, kurią ir po finalo tesuvokiame kaip sentimentalią lėlytę.

Mes tikime, kad autorių suklaidino pasiimtas vaizdavimo būdas: dabartis vs. praeitis, nes tas metodas, operuodamas detalėmis, neleidžia paimti visumos už ragų. Gi, iš "Kelionės" pavyzdžio matėme, kad autorius gali artėti prie žmogaus tik tada, kada tas žmogus autorių vilioja ir sužavi savo dvasiniu chaosu. Ši "Ilgosios nakties" sfera neperkeliama į autoriui įprastą augštį. Jis neturi ką beveikti su tais gimnazistais ir gimnazistėmis, kurie patampa tik uraipatriotus tenkinančiomis būtybėmis toj "Ilgoj naktyje".

Rūpestingai jieško žodžio

Tenka dar pridurti, kad autorius rūpestingai jieško žodžio. Jis nėra taip tarmiškai turiningas, kaip Andriušis ar Vaičiulaitis, bet, mes pasakytumėm, jo pastangos jieškoti žodžio gal daugiau sukoncentruotos žodynuose, bei nuosavam šlifavime žodinės medžiagos iki tol, kol ji autorių galutinai patenkina.

Kaikur pastebime gerą naudojimą būdvardžių, ryškinančių daikto ar veiksmo pobūdį. Kaikur tie ryškinimai išeina iš įprastumo. Pvz. "našliškas šelmiškumas". Sąvoka apibendrinanti neapibendrinamus požymius, nes remiasi individo savybe.

Prie eilučių, kurios netikros ne tiek esme, kiek savo forma, nes tragedija virsta pigiu farsu, priskaitytinas naujavedžių Kęstučio ir Rimos dialogas (85 psl.).

Likusios novelės, kad yra geros, bet nepremijuotinos pagal Clevelando dramos konkurso taisykles, nes "idėjiniu atžvilgiu turi būti teigiamos". Gi "Eisenoj" lietuvis Linkus yra mizerija prieš ukrainietį (kaip čia sukelsi pasigailėjimą Sibiro tremtiniui?!). "Veide aštriais žandikauliais" ir "Graikijos vėjuje" tautiečiai su dipuko vardu, jau aiškų aiškiausiai neturi nieko bendro su "Kelionės" Juliaus dvasiniu pasauliu.

Mes galvojame, kad autorius neturėjo kur įsibėgėti tame neilgame plote, kuriame sutilpo ta "Ilgoji naktis". Bet ačiū ir ačiū už Petruką ir jo puikią "kalalą", juk Petruko pastangos sukalti kalala, kiekvieno kūrėjo darbo esmė.

KRONIKA

● **Kun. P. Dauknio**, MIC knygą **Už geresnį pasaulį** išleido Nidos leidykla Londone. Veikalas gausiai iliustruotas, skelbia naujas idėjas religinio gyvenimo srityje ir naujas akcijos gaires. Nidos leidyklos knygos klubo nariams veikalas kainuos **$1.** Adresas: Nidos Knygų klubas, 1-2 Landbroke Gardens, London, W. 11, Gr. Britain. Knyga bus platinama ir "Drauge".

● **Marius Katiliškis** parašė naują romaną iš paskutinių Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo metų.

THE LEON HOSIERY AND NOVELTY SHOP

Linki draugams ir klientams linksmų švenčių ir laimingų naujų metų. Turime moterų kojines. Visokias naujenybes. Vaikams žaislus. Taippt valome rūbus — paimame ir pristatome. Vyrų marškiniai gražiai išskalbiami. 1304 W. 51st St. Tel. DRexel 3-6278.

PAUL HABETLER
Restaurant & Cocktail Lounge
wishes their many friends and patrons Merry X-mas and prosperous New Year.
Halls for rent for occasion for the Holidays, Weddins, Anniversaries, etc.
3614 N. Damen — DI 8-9699

Krautuvėje "MARGINIAI" adresu: **2511 W. 69th Str., Chicago 9, Ill.**, galima gauti gražiausi liaudies meno išdirbiniai, knygos, žurnalai, taip pat galanterija.

Chicagos švariausias ir moderniškiausias Piknikų Daržas — BUČO DARŽAS
WILLOW WEST INN AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
Willow Springs, Illinois

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS
K. GINEITIS
6402 S. Fairfield Ave., Chicago 29
Tel. HEmlock 4-8037
Vertimai — Pilietybė — Laiškai
Duoda pamokas. Prieš karą baigęs ... universitetą.
1 dol. 25 ct. val. — privačios.
... augštas durys po kairei, arti 63-čios gatvės ir California Ave.)

HOMER MARTIN GONE MAD!
Mokėsiu $35 už kiekvieną automobilį atvežtą ar atstumtą —turi turėti bateriją, generatorių ir starterį.
H. MARTIN AUTO PARTS
RET.21 LIBERTYVILLE, ILL.
Tel. Lib. 2-3148

DĖMESIO, FUEL OIL VARTOTOJAI!
Užsisakykite Dabar
BLUE FLAME ALYVOS
Augščiausios rūšies — Greitas pristatymas
4919 So. Paulina St. PRospect 6-7960

VAISTŲ PAKIETAI Į LIETUVĄ!
DRAUGO SKAITYTOJAI
Remkime Modernišką Lietuvišką Vaistinę
IDEAL PHARMACY
29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Per mūsų vaistinę galima siųsti vaistus su apmokėtu muitu į Lietuvą ir į visus U.S.S.R. kraštus. Mes užlaikome visus vaistus, kurie yra reikalingi Lietuvoje, kaip Rimifon, streptomycin, validolo ir nuo reumatizmo antpuolių, vaistu dėl širdies ir augšto kraujo spaudimo. Per mūsų vaistinę vaistai pasiekia Lietuvą į 10 dienų, o į Sibirą ima 22 dienas oro paštu. Visi siuntėjai per mumis gauna garantiją iš rusų valdžios. Rašykite mums dėl informacijos.
VYTAUTAS SKRINSKA, Reg. Phm.
Ideal Pharmacy vaistinės savininkas ir Notary Public

Parduodama
PUIKI TIKRŲ VILNŲ
IMPORTUOTA ANGLIŠKA IR VIETINĖ MEDŽIAGA
VYRŲ IR MOTERŲ EILUTĖMS IR PALTAMS

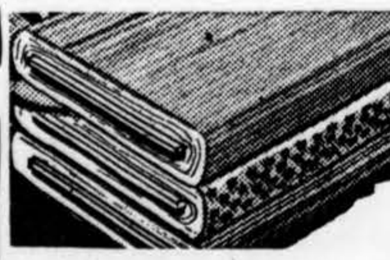

VYRIŠKAM KOSTIUMUI 3½ yardo MEDŽIAGA Specialiai tik $8.50
GRYNOS VILNOS VYRIŠKAM KOSTIUMUI 3½ yardo MEDŽIAGA už $15.00
VILNONĖ VYR. KOSTIUMUI worsted (Sharskin) medžiaga regul. vertė $8.50 specialiai už jardą tik $4.50
MOTERIMS VILNONĖ PALTAMS MEDŽIAGA už žymiai papigintą kainą
SPAUSDINTO ŠILKO CREPE vertė $2.50 už jardą ir aukšč. specialiai už jardą tik $1.25
MŪSŲ KLIENTAMS NEMOKAMAI AIKŠTELĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI. KRAUTUVĖ PATOGI - Vėdinama ir erdvi
HELFAND'S TEXTILE FABRICS
1210 So. Union Ave. Telefonai: MOnroe 6-1210
VERTINGOS NEMOKAMOS DOVANOS UŽ KIEKVIENĄ PIRKINĮ SEeley 3-8806
Krautuvė yra atidaryta kasdien, įskaitant ir sekmadienius, nuo 9:30 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais uždaryta

DĖMESIO AUTOMOBILIŲ SAVININKAI IR AUTOMOBILIŲ PREKYBININKAI
RICH'S AUTO RADIATOR REPAIRS
Taisome ir valome radiatorius. Darbas garantuotas.
1338 Dugdale, Waukegan Ill.
ON. 2-6860

AUDYKLA JUOSTA
KAZYS PRIŠMANTAS, sav.
1805 West 46th Street
Chicago 9, Ill. Telef. LAfayette 3-3085
Gamina: juostas, takelius, juosteles, pagalvėles, tautinius drabužius, įvairias užuolaidas ir kt. dalykus. Parduoda: gintaro ir medžio gaminius ir Alice Stephens ansamblio plokštelių albumus.

AR NORITE BŪTI KUNIGAIS?

Tėvų Marijonų Kongregacija, a. a. Arkivyskupo Matulevičiaus, MIC, atgaivinta, kviečia pas save kandidatus į kunigus. Tėvai Marijonai darbuojasi Amerikos lietuvių tarpe Dievui leidžiant jie darbuosis ir Lietuvoje jie veda mokyklas; redaguoja laikraščius skelbia misijas. Pasiaukokite Dievo tarnybai darbuokitės po Panelės Švenčiausios vėliava stokite į Tėvų Marijonų Kongregaciją; rašykite novicių vedėjui. Laiške pažymėkite kiek mokslo baigėte, kiek amžiaus ir koks sveikatos stovis. Laišką siųskite žemiau paduotu adresu.

AR NORITE BŪTI BROLIAIS VIENUOLIAIS?

Marijonų Kongregacija kviečia pas save kandidatus į brolius, kurie dirbtų įvairius vienuolijos darbus mokyklose, spaustuvėse, raštinėse, bažnyčiose ir kitur. Labai pageidaujami moką kokį amatą. Norintiems pramokti kokio amato bus sudaryta proga.

Paaukokite savo jėgas, gyvenimą ir sveikatą Dievui ir Panelei Švenčiausiai. Tapkite Broliais Marijonais. Susirašykite su novicijato vedėju pažymėkite amžių, sveikatos stovį ir užbaigtus mokslus.

MASTER OF NOVICES, MARIAN HILLS SEMINARY
CLARENDON HILLS, ILLINOIS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Siunčiame dėvėtus ir naujus drabužius, medžiagas, vaistus ir maisto produktus.. Senus ir naujus daiktus priimame ofise
Galima siųsti ir paštu.
Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu muitu ir pristatymas garantuojamas
REIKALAUKITE KATALOGŲ
Taip pat siunčiame daiktus užsakomus Anglijoje
Siuntiniai pristatomi gavėjui 5—6 savaičių bėgyje
T. KUCZEWSKI & COMPANY
4102 Archer Ave. Tel. FRontier 6-6399
Ofisas atdaras: Nuo pirmad. iki šeštad., nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

JUCUS SISTERS RESTAURANT
(Naujai) dabar atidarytas
Galima gauti rūgščių kopūstų ir kitų skanių lietuviškų valgių. Atidarytas per visą naktį.
29 metai toje pat vietoje.
1608 W. 47th St., Tel. LA 3-9670

PAGELBĖKITE ARTIMIESIEMS UŽ GELEŽINĖS UŽDANGOS

Atsidarė nauja įstaiga pagelbėti saviesiems pasiųsti siuntnius į Lietuvą, esantiems Sibire ir kitose Rusijos vietose.

Viską apmokate vietoje (muitą ir persiuntimo išlaidas) ir Jūsų artimiesiems nieko nereikės mokėti. Pristatymas yra garantuotas ir greitas, 5-6 savaitės. Galima siųsti naujus ir dėvėtus daiktus ir vaistus.

UNITED OVERSEAS PARCEL SERVICE
1263 N. Paulina St., Chicago 22, Ill. Tel. HU 6-3353

Asmenys, kurie gyvena toliau ir negali asmeniškai atvykti, gali pasiųsti siuntinius paštu su adresu, kam ir kur reikia pasiųsti, mes apskaičiuosime, kiek kainuos muitas ir persiuntimo išlaidos, ir jums pasiųsime sąskaitą. Siųskite augščiau nurodytu adresu.

Raštinė atidaryta nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro. Pirmadieniais ir Ketvirtad. nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro.

PALATINE BARGAIN BASEMENT

Tose pat patalpose yra pagarsėjęs "Palatine Bargain Basement", kuriame yra milžiniškas pasirinkimas visokių rūšių medžiagų ir medžiagų liekanų už nepaprastai žemas kainas vyrų ir moterų kostiumams ir kitokiems rūbams. Taippat yra didelis pasirinkimas įvairių medžiagų liekanų, kurios tinka ir pasiuntimui į užsienį ir savam naudojimui namuose.

Užvažiuokite pamatyti ir jūs įsitikinsite, kad pas mus yra didžiausias pasirinkimas ir žemiausios kainos.

● **Padėkime Artimiesiems Lietuvoj ir Sibire**

PASINAUDOKITE mūsų lietuvišku, sąžiningu ir pigiu patarnavimu, užsakydami maistą, vaistus, avalynę ir angliškas medžiagas, ir pasiųsdami savo supakuotus siuntinius iki 19 svarų neto. Išsirinkite patinkamus siuntinius, kartu su adresais ir money orderiu pasiųskite mums, ir Jūsiškiai su dėkingumu minės Jus. (Į Azijos Sibirą $1.40 daugiau). Garantuojame 100%.

No. 8 .... $13.34	No. 30 ...... $14.66	2 sv. sviesto
20 sv. cukraus	20 sv. pirmos rūšies kvietinių miltų.	1 sv. Cukraus
No. 9 .... $23.00	No. 31 ...... $18.11	1 sv. pieno miltelių
20 sv. k. taukų	5 sv. kvietinių miltų	1 sv. šokolado
No. 22 ...... $29.61	5 sv. cukraus	14 ozs. kokavos
2 sv. gr. pupelių kavos	5 sv. ryžių	15 ozs. razinkų
1 sv. 2 ozs. šokolado	4 sv. 7 uncijos k. taukų	200 cigarečių Chesterfield
2 sv. sviesto	No. 36 ..... $31.95	No. 38 .... $18.17
4 sv. 7 ozs. ryžių	2 sv. kumpio	20 sv. ryžių
2 sv. 3 ozs. bec. lašinių	2 sv. Salami dešros	No. 40 .... $26.00
4 sv. 7 ozs. K. taukų	2 sv. bec. lašinių	15 sv. bec. lašinių
1 sv. kumpio	2 sv. 3 ozs. K. taukų	5 sv. Salami dešros
1 sv. arbatos	1 sv. Pupelių kavos	
1 sv. 2 ozs. Sk. muilo		

PATRIA GIFT PARCEL COMPANY Tel. CR 7-2126
3741 W 26th St., Chicago 23, Ill. Dirbame kasdien nuo 9 iki 6 val.

K. GASIŪNAS SIUVĖJAS MOTERŲ ROBŲ
Prima moteriškų kostiumų ir paltų užsakymus iš įvairių kailių užsakyti paltai duodami išmokėjimui. Jie toli pralenkia savo kokybe gatavus ir pigiau kainuoja.
6715 SOUTH MARSHFIELD AVENUE
Chicago 36, Illinois . . . Tel. REpublic 7-6329

INVENTORINIS PREKIŲ IŠPARDAVIMAS

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

3224 SO. HALSTED STREET

Tel. VIctory 2-4226

Kas turi gerą skonį — viską perka pas Lieponį

Prekės be brokų, sugadinimų, naujausio stiliaus, geriausių Amerikos fabrikų, kainos be užsiprašymo, išmokėjimai iki 3-jų metų. Pirkėjų sąskaitos neparduodamos finansų kompanijoms

SVEČIŲ KAMBARIO BALDAI

Už $100.00 parduodamos sofos, įvairių spalvų, nakčiai padaroma miegama lova. Pas mus pirksite tiktai už $59.00
Už $150.00 parduodama 3-jų dalių sofa, kedė ir attoman, naktį miegojimas 3-ims asmenims, šio mėnesio išpardavime tiktai $119.00
Už $200.00 parduodama Simmons 57 metų stiliaus sofa ir fotelis, nakčiai dviejų asmenų lova, garantija 10 metų, pas mus dabar tik $149.00
Už $300.00 parduodama sofa ir dvi kedės, kavos staliukas su formaika viršumi ir du lempų staliukai dovanai, pas mus tik $229.00
Už $500.00 parduodami svečių kambario baldai, Karpen, Pullman, Simmons, Northome, Howard ir kitų fabrikų, garantuota 20 metų pas mus $380.00

MIEGAMOJO KAMBARIO BALDAI

Po $60.00 parduodamos komodos, riešuto ar ąžuolo medžio pas mus $39.00
Po $100.00 parduodami dresseriai su šlifuoto stiklo veidrodžiu pas mus $69.00
Po $200.00 parduodami miegamieji, dresseris su sidabruotu veidrodžiu, bookcase lova, dvi puikios lempos pas mus išparduodama po $149.00
Po $400.00 siūlomi išpardavimui Brazilijos ar Filipinų raudonmedžio miegamieji su viena ar dviem atskirom lovom pas mus $329.00
Po $900.00 parduodami Švediško ar Daniško stiliaus miegamieji su dviem ar viena lova, ąžuolo, vyšnios, klevo ar Filipinų raudonmedžio,dar niekur nematyto stiliaus pas mus $499.00

VALGOMOJO KAMBARIO BALDAI

Už $150.00 parduodami 5 dalių baldai, ąžuolo, riešuto su formica nedegamu viršumi pas mus šiuo metu tiktai $99.00
Už $250.00 parduodami 8 dalių valgomieji — naujo stiliaus tik $199.00
Už $500.00 parduodami 5 dalių valgomieji, su šlifuoto stiklo stumdomom durim, pas mus šiame išpardavime tiktai $399.00
Už $700.00 parduodami Daniško stiliaus valgomieji, riešuto, ar šviesaus mahageni, su puikiu formica baru pas mus tik $550.00
Šis valgomasis susideda iš 17 dalių.

VIRTUVĖS BALDAI

Už $69.00 parduodami stalai su formica viršumi, su keturiom kedėm, įvairių splavų tiktai pas mus $39.00
Už $100.00 parduodami 6 dalių virtuvėm baldai, įvairių spalvų $59.00
Už $140.00 siūlomi Formica stalai su 6 puikiom kedėm tik $99.00

RAŠOMIEJI STALAI IR KNYGŲ SPINTOS

Už $50.00 siūlomi rašomieji stalai moksleiviams, ąžuolo ar raudonmedžio, dovanai duodama — rašalinė, spaustukas, plunksnakotis, stalui padėklas, popieriui piauti peilis — pas mus tiktai $29.00
Už $75.00 parduodami rašomieji stalai, ąžuolo ar mahogoni spalvos su formica viršumi pas mus sausio mėnesį tik $49.00
Už $40.00 parduodamos knygom spintos su stumdomom stiklo durimis, ąžuolo ar mahogoni spalvos šį mėn. tik $29.00
Už $100.00 parduodami rašomieji stalai, ąžuolo ar mahogoni $69.00
Už $200.00 parduodami Europietiško stil., su šlifuotu stiklu $149
Už $120.00 parduodamos knygom spintos su šlifuoto stiklo durimis, lentynų augštis reguliuojamas, riešuto ar šviesaus mahagoni medžio pas mus $70.00

MATRACAI, LOVOS

Vatiniai matracai visų dydžių parduodami tiktai $12.50
Už $30.00 parduodami spyruokliniai matracai, įvairių sp. $19.50
Už $50.00 parduodami Simmons matracai 15 metų garantija pas mus $39.00
Metalinės lovos visų dydžių ir spalvų tiktai per išpardavimą $9.50
Medinės lovos pilno dydžio visų spalvų, pasilikę 50 lovų, po $19.50

KILIMAI

Po $15.00 parduodami rankų darbo importuoti kilimai 30x54" tik $5.00
Po $69.00 parduodami vilnos ar ryon įvairių spalvų kilimai tik $49.00
Po $100.00 parduodami A. Smith, Maggee, Bigelow vilnos kilimai po $69.00
Kilimai nuo sienos iki sienos geriausių fabrikų vilna 100% sq.-ya $6-10.00

ŠALDYTUVAI IR PEČIAI

Už $200.00 parduodami 8 cub pėdų šaldytuvai Admiral, Westinghouse $150.00
Už $300.00 parduodami 10 cub. pėdų šaldytuvai 8 asmenų šeimai tiktai $249.00
Už $130.00 siūlomi porcelano virimui pečiai pas mus šį mėnesį $99.00
Už $200.00 siūlomi virimui pečiai, su stiklo durimis, neduštamo porc. $149.00
Skalbiamos mašinos su dvigubom sienom ir automatiškais gręžtuvais tik $99.00

TELEVIZIJOS IR RADIO

Balti radio aparatai virtuvėms ar miegamajam tiktai $15.00
TV ARC, Zenith, Admiral, Dumont, General Electric, stalo modeliai $99.00
TV ant grindų pastatomi visų fabrikų šviesūs ar tamsūs medis 57 metų modeliai šį mėnesį už $199.00

FURNITURE CENTER, INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3224 SO. HALSTED STREET

Tel. VIctory 2-4226

Prekyba atidaryta:
Pirm., Ketvirtadienį 9—9:30 v.
Kitom dienom 9—6 v.
Sekmadieniais 10—5 v.

SVETLANOS TRIUMFAS

S. LAUCIUS, Anglija

Turbūt niekas teatro meno pasaulio žmonių nebuvo taip neramus Naujųjų Metų dieną, kaip mums artima ir tėvynės Lietuvos neišsižadanti kaunietė, balerina Svetlana Beriozovaitė. O ir buvo jos neramumas bei nervingumas pateisinamas, nes tą vakarą Sadler's Wells baleto kompaniją suteikė jai progą ir paskatino ją lemiamai švystelėti savo talentu Covent Garden scenoje, prožektorių šviesų ir kritikų ugnies sankryžoje bei rinktinės Londono publikos akivaizdoje, kad tie, nuo kurių pareina šokėjos ateitis, lengva širdimi galėtų pasirašyti sprendimą, jog Svetlana yra verta būti prima balerinos Margoti Fonteyn pavaduotoja ir įpėdine, arba, mandagiai nusišypsojus, susilaikyti nuo jos rekламavimo. Tad rūpesčio Svetlanai netrūko.

Premjera — Pagodų princas

Tai nebuvo paprastas eilinis spektaklis, o premjera — pastatytas pilno ilgumo naujas, grynai anglų mintyse subrendęs veikalas, ištisus metus kurtas bendromis jėgomis, ir tai specialiai jau ryžkokai spindinčiai baleto žvaigždei, 23-jų metų amžiaus Svetlanai.

Veikalo vardas: "The Prince of the Pagodas". Libreto ir choreografija Jono Cranko; dekoracijos Jono Pipero; kostiumai Desmondo Heeley. Muziką tam baletui sukomponavo Benjaminas Brittenas. Jis pats tą vakarą asmeniškai ir dirigavo. Iš to matyti, kad buvo sudaryta pirmaeilė proga.

Veikalo turinys primena karaliaus Lyro tragediją. Vienas karalius turi dvi dukteris: Belle Epiną ir Belle Rosą. Epina yra godi, savanaudė. Ji trokšta valdžios ir tėvo vainiko. Jai peršasi keturi įvairių šalių karaliūnai. Tuo tarpu dorosios gražuolės vizijoje pasirodo Pagodų Princas, pasivertęs Žalia Salamandra. Sukėlęs jautrioje Rosos širdyje nerimą, užburtasis, varlių padedamas, nusigabena princesę oru, vandeniu ir ugnimi į savo karaliją. Ten Salamandros raivymasis sukelia Rosoje pasigailėjimą ropliui, o šis apakina ją nuostaba, virsdamas dailiu jaunikaičiu. Suliepsnoja savaiminga meilė. Rosa grįžta namo, o greta jos ir Salamandra. Jie randa Epiną jau viešpataujančią, o tėvą karalių įgrūstą į kalėjimą. Salamandra atitaiso skriaudą, senį karalių vėl pasodindamas į sostą, o nedorėlę Epiną uždarydamas po devyniais raktais. Vadinasi, gėris laimi, o Pagodų Princas, arba Žaliasis Salamandra gauna už tai žaviąją Rosą. Atlyginimas, atseit, natūra!

Svetlana jaudinosi ir... laimėjo

Tai greičiau muzikinė laumių pasaka, prieš pasirodymą kurioje Svetlana, kaip jau minėjome, visdėlto gerokai jaudinosi. Tą dieną ji nepriėmė nė bičiulio laikraštininko, kategoriškai pareikšdama: "Bet kurią kitą dieną, tik ne šiandien. Tamsta supranti mane. Šį vakarą ir taip jau bus perdaug". Ji atėjo į teatrą trejetą valandų anksčiau ir aklinai užsidarė savo persirengimo kambaryje, norėdama tinkamai susitelkti ypatingam mėginimui — jos karjeros krizės vakarui, ypač turint galvoje Sadler's Wells baleto vardą. Ten patekti nelengva, o iškilti dar sunkiau.

Žinoma, dabar smalsu bus, kaip spektaklis pavyko. Norėdamas būti visiškai objektyvus, labiau ar mažiau suinteresuotas kalbamuoju asmeniu žmogus savo įspūdžius verčiau turi pasilaikyti sau, na, ir gal savo artimiesiems. Todėl leiskime kalbėti kitiems, britams. O jų atsiliepimai apie Svetlanos egzaminą nepaprastai palankūs. Anglų spaudoje jos lemiamasis pasirodymas buvo apvainikuotas tokiais pasisakymais: "Nuostabiai gražu, įspūdinga ir pasakiška", "Svetlana Beriozova atrodė kaip gėlė, o plevėsavo scenoje kaip šilkas", "Nereikia būti baletomanu, nereikia net suprasti baleto, kad iš karto pamėgtum Pagodų Princą", "Tai yra daugiau nei baletas, tai yra pantomina, fantazija. Ji turi ore skraidančią baleriną, gyvenimą, spalvas, džiugesį, grožį ir muziką".

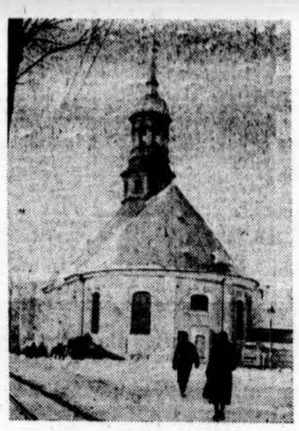

Lietuvių bažnyčia Tilžėje

Talento — su kaupu

Net ir sunkiosios artilerijos, tokios kaip "The Times" baleto recenzentas, stabtelėjęs ties veikalo trūkumais, apie Svetlaną į pabaigą pasakė: "Beriozovos mimika jaudinanti, įtikinanti. Ji šoko puikiai, tačiau jai reikalingas vaidmuo, kuriame galėtų visu platumu pasireikšti jos reti gabumai". Talento, vadinasi, su kaupu.

Po tokio pelnyto triumfo mes iš savo pusės galime tik nuoširdžiai palinkėti gauti tokią rolę, tokią, kaip yra sakoma, partiją, kuri galėtų atnešti jai pasaulinį garsą. Sunkus darbas davė puikius vaisius, o jos patraukli asmenybė, nuoširdumas, prieraišumas prie tėvynės ir lietuvių sukelia mumyse tik džiaugsmą ir pasididžiavimą jos laimėjimais, ir tai tokioje arenoje.

Bravo ir valio kaunietei! Didžiausio pasisekimo ir laimės kukliai ir darbščiajai Svetlanai Beriozovaitei!

Vyrai turi daugiau kraujo

Columbijos universiteto (New Yorke) prof. dr. T. H. Allen apskaičiavo, kad vyrų kūnuose yra daugiau kraujo, kaip moterų; vyrai turi maždaug penkiais puodukais kraujo daugiau, kaip moterys. Tėra tik dvi išimtys: jaunų mergaičių kraujo kiekis yra toks pat, kaip berniukų, ir — kūdikio laukiančių moterų kraujo kiekis yra didesnis, kaip vyrų.

KRONIKA

● **Meno parodos keturiuose didmiesčiuose.** Planuojama suruošti visą eilę naujų lietuvių meno parodų. Bene pirmoji bus Clevelande, kurioje dalyvauti numatoma kviesti **visus lietuvius dailininkus.** Šiai parodai planuojamos ir premijos. Antroji paroda projektuojama suruošti šį pavasarį Chicagoje. Tai sukaktuvinė grafiko **Vytauto K. Jonyno** paroda. Šiemet V. Jonynas švenčia 50 metų amžiaus ir 25 metų savo kūrybinio darbo sukaktį. Detroite organizuojama tapytojo **Antano Rūkštelės** meno paroda, kuri turbūt bus atidaryta pavasarėjant. Ketvirtoji planuojama paroda — tapytojo **Juozo Pautieniaus,** Toronto mieste, Kanadoje. Be čia suminėtųjų dar gali įvykti parodos: JAV Lietuvių Dailininkų sąjungos, Br. Murino, pomirtinė I. Šlapelio, dail. A. Varno ir kt.

● **Dail. Romui Viesului** buvo paskirta Mary S. Collins premija už spalvotą litografiją "Senelis su T-marškiniais" metinėje Amerikos Litografijų parodoje Philadelphijoje. Šioje parodoje, kuri rengiama Print klube, kasmet skiriamos dvi skirtingų fondų premijos ir premijuotieji darbai tuo pačiu priimami į Philadelphijos Meno muzėjaus kolekciją. Paroda vyksta nuo š. m. sausio 11 d. iki 31 d. The Print Club, 1614 Latimer str., Philadelphia 3, Pa.

● **Nauji radiniai Lietuvoje.** Respublikinės bibliotekos darbuotojai, betvarkydami senas knygas, tarp jų surado eilę retų leidinių. Tarp rastųjų knygų yra ir katekizmas senprūsių kalba, išleistas Karaliaučiuje dar prieš Mažvydo leidinį — 1545 m. Rasta Vilniuje 1599 metais M. Daukšos, išleista "Postilė", K. Širvydo 1629 m. Vilniuje išspausdinta knyga "Punktai sakymų" ir kt. (E.)

● **Povilas Gaučius** verčia iš anglų kalbos Herman Melville romaną "Mobi Dick"; kaip žinome pagal tą romaną yra susuktas filmas.

● **Prof. Z. Ivinskis** surinko visus Lietuvos vyskupų pranešimus Šv. Sostui iki Pijaus IX laikų. Leidinys ruošiamas spaudai. Išleis kan. J. Paškauskas.

● **A. Dundzila** pakviestas Lietuvių Dienose tvarkyti medžiagą, liečiančią augštuosius mokslus einantį jaunimą.

● **Dail. Ada Korsakaitė** iliustruos Elenos Tumienės spaudai ruošiamą poezijos rinkinį "Šventieji ir karaliai".

● **Juozas Andrius,** naujojo Lietuvos žemėlapio autorius, su šeima apsigyveno Los Angeles, Calif.

● **Dail. Ant. Rūkštelė** nuvykęs į Lawrence, Mass., nupiešė prel. Pr. Juro portretą ir pro Detroitą šiomis dienomis grįžta į Chicagą.

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdraudas
4312 W. 91st St. Chicago, Ill
Tel. PRescott 9-2781

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų
2443 WEST 63RD STREET
Tel. PRospect 8-0833 ir PR 8-0834

Telef. REpublic 7-5857
ADOMAS VAITKEVIČIUS
ANGLIŲ IR ALYVOS PARDAVIMAS
Visų rūšių namų apšildymo sistemos įvedimas, perdirbimas ir pataisymas
Greitas, sąžiningas ir pigus patarnavimas
ATLAS FUEL CO.
Atstovas
4919 So. Paulina St.
PRospect 6-7960

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUI PRISTATOM
Visokių Rūšių MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. VIctory 2-1272
Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai
Raštinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

Duoną ir įvairias skoningas bulkutes kepa

BRUNO'S KEPYKLA
3339-41 S. Lituanica Ave
Tel. Cliffside 4-6376
Pristatome į visas krautuves ir restoranus, taip pat išsiunčia į visus artimuosius miestus.

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS MOVING
IŠ TOLI IR ARTI
NAUJI DIDELI TROKAI - NAUJAUSI KRAUSTYMO ĮRANKIAI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SĄŽININGAS PATARNAVIMAS
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO WESTERN AVE. CHICAGO, ILL.
1410 SO. 50th AVE. CICERO, ILL.
Telefonai — GRovehill 6-2345 arba TOwnhall 3-2109

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330-34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON, SAVININKO
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių
Didžiausias Paminklams Plauų Pasirinkimas mieste!
Telef. — CEdarcrest 3-6335

LIGDĖSIO VALANDOJ Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-8600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausimo koplyčią arčiau jūsų namų.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.
Mes turime koplyčias visose Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujame
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREEET Tel. SEeley 3-5711
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLympic 2-1003
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArds 7-0781
STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE VIrginia 7-6672
VANCE FUNERAL HOME
1424 S. 50th AVE. OLympic 2-5245 ir TOwnhall 3-9687

Akademinės Prošvaistės

No. 127

REDAGUOJA: V. KLEIZA, M. INGELEVIČIŪTĖ IR S. RADVILA
Redakcijos adresas: V. KLEIZA, 808 Nevada Street, Urbana, Illinois

Tegyvuoja studentija!

S. DOBKEVIČIŪTĖ, Los Angeles, Calif.

Jei po amžių, kada skaudūs pan
/čiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs
/dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto
/naktis —
Ar jiems nesuprantamos bus?
Maironis

Studentų organizacijose vienas ryškiausių elementų yra socialumas. Tai reiškia, kad žmogus negali egzistuoti vienas — jam reikalingi draugai, pažįstami ir nariai su panašiomis charakterio savybėm, su panašiais moraliniais ir ideologiniais principais. Kiekvienai tokiai grupei yra reikalingas prieauglis, kuris ne tik palaikytų jos dvasią, bet kuris savo konkrečiais darbais, mintimis ir energija ją tobulintų ir tvirtintų.

Garbinga praeitis yra svarbus organizacinės stiprybės pagrindas. Tuo pačiu, praeitis yra kuriama ir šiandieniniame gyvenime, kuri, reikia tikėtis, stiprins ateities kartas. Būdami tokios organizacijos nariais, mes turime ne vien didžiuotis praeitim, mes turime dirbti, kad kartais neužmigtume ant neužsitarnautų lauro lapų — praeities darbų. Mes negalime pamiršti vienos, labai svarbios krikščioniškos patarlės, kad džiaugsmas ir laimė glūdi ne gavime, bet davime — savęs pasiaukojime.

Atsižvelgdami į šią krikščionišką patarlę, ar mes galime be sąžinės priekaišto, sau prisipažinti, kad užtektinai dirbame, aukojamės Lietuvos labui? Kas gi liks iš mūsų tautos, jeigu mes, pagyvenę išeivijoje vos dešimtį metų, jau pradedame abejingai žiūrėti į tautiškumą liečiančius reikalus. Aš esu įsitikinusi, kad kiekvienas mylime savo tėvynę ir nenustosime jos mylėję, tačiau mus gyvenančius išeivijoje, pagavo kasdieninio gyvenimo sukūrys ir mes tapome daugiau ar mažiau pasyviais. Kaip tik tai ir privertė mūsų vyresniuosius susirūpinti ir pradėti savo įvairias nuomones šiuo klausimu reikšti, retkarčiais gal ir kiek per stipriai.

Tačiau yra tiesa, kad mūsų dauguma yra daugiau linkus pasilinksminti ir "apturėti gerus laikus"; žiūrėti į studentų organizacijas kaip į pasilinksminimo klubus, vietoj padalinti laiką taip, kad jo užtektų ir "prie tunciaus, ir prie ražunčiaus".

Šiose gyvenimo sąlygose mes negalime kažin ko nuveikti, iš mūsų niekas milžiniškų darbų ir nelaukia; tačiau mes galime labai lengvai atlikti lietuvybės išlaikymo pareigas, kaip pavyzdžiui, surengdami referatus ar tai paskaitėles, prisidėdami ar organizuodami minėjimus — ak centuodami lietuvių papročius. Turėtų būti kiekvieno lietuvio studento pareiga prisidėti prie "Lituanus" žurnalo platinimo — juk tai vienas efektingiausių būdų išlaikyti Lietuvos vardą gyvą istorijos lapuose, paskatinti ir priminti "pasaulio didiesiems", kad dar yra lietuvių tauta, trokštanti laisvės; lietuvių žmonės, nešantys vergijos pančius.

Nutautėjimo problema egzistavo ir ankstyvesnėms tautoms, gal ne tokiame augštame laipsnyje — ji nebuvo mums nauja, nebus ji nauja ir ateinančiom kartom. Mūsų pareiga yra būti atspariais prieš nutautėjimą, o tai galėsime įvykdyti tik per mokslą ir savas organizacijas. Į mus yra atkreiptos vyresniųjų akys, taip pat į mus žiūri ir ateinančios kartos. Čia kyla klausimas, kokį pavyzdį mes joms įskiepysime? Ar jos eis tęsti to darbo, prie kurio mes tik pirštus pridėjome? Čia reikia gan rimtai pagalvoti ir nuspręsti kokiu keliu mes patys eisime ir kokį pavyzdį paliksime ateities kartoms Neabejoju, kad mes visi pasirinksime vieną ir tą patį kelią — palaikyti lietuvybę.

Tačiau tai įvykdyti nebus galima, jei mes visi, neišskiriant nei vieno, nekovosime suglaustomis eilėmis, nedirbsime vienybėje ir susiklausyme. Juk jaunystė, tai sveikatos, pajėgumo ir optimizmo amžius su viena yda: jei kas nepasiseka, jaunimas greit netenka džiaugsmo, noro dirbti ir taip nuleidžia rankas nieko nepadaręs. Tad į nepasisekimus žiūrėkime kaip išimtis, kurių pasitaiko kiekvienam.

Tad ir šių minčių antraštę. "tegyvuoja studentija", mielas skaitytojau, imk dviprasmiškai. Pavyzdžiui, imant Studentų sąjungą, nuoširdus "tegyvuoja" telydi Grinių, Vardžių, Kavolių, Mieželių, Vygantų ir kitų pavardes, kurie įdėjo darbo, energijos, pasiaukojimo ir minčių, dirbdami lietuvybei ir studentijai. Su ironišku šypsniu "tegyvuoja" lai skamba tų ausyse, kurie be darbo sėdi sudėję rankas ir maitina save pasilinksminimų duona.

PASTABOS IR PASTABĖLĖS

Pokolegines studijas tesiančių lietuvių akademikų skaičius didėja ir šis reiškinys labai džiugina. Tačiau kartu pastebimas ir vienas kiek liūdniau nuteikiąs reiškinys: labai retas akademikas savo diplominiam ar disertaciniam darbui pasirenka temą, kuri — be kitų aspektų — įjungtų ir lietuviškąjį elementą. O kaip tik šioj studijavimo stadijoj iškyla geriausios progos supažindinti profesūrą ir kitus specialistus su Lietuva bei ja surištais reiškiniais. O tinkamas temas pasirinkti galėtų daug kas; istorikams, literatams, kalbų specialistams, socialinių mokslų akademikams, ekonomistams ir t. t. temų niekad negalėtų pritrūkti.

Yra ir pakankamai medžiagos visus tuos klausimus nagrinėti, tik reikia pastangų. Tačiau nebjaučiame pareigos savo tėvynės klausimus kelti. Tegul tokią temą pasirenka kitas, mums juk perdaug laiko tektų tam pašvęsti. Gaila kad neįžvelgiame galimybės pasitarnauti lietuvių tautai, ir nesuvokiame, kad tokio pobūdžio darbai mums būtų mielesni ir lengviau atliekami, nes mums medžiaga suprantamesnė negu tiems, kurie tokius darbus prižiūri. Ar nebūtų pats laikas Tau, mielas Kolega-e, tuo klausimu susirūpinti.

Ne kartą teko girdėti kaip studentai didžiuojasi savo sąjungos leidžiamu LITUANUS, tačiau labai dažnai tie patys studentai prie šio sunkaus darbo nei pirsto neprideda. Visai neseniai teko patirti 2 kraštutinius su LITUANUS darbais surištus pavyzdžius. Štai V. Adamkavičius redakcijai prisiuntė 25 prenumeratų mokestį; jis šį platinimo darbą atliko savo noru per savo laisvalaikį. Arba De Paul universiteto Lietuvių klubas neraginamas žurnalui pasiuntė auką iš savo iždo. Iš kitos pusės: į LITUANUS darbo kolektyvo išsiuntinėtą užklausimą studentų sąjungos skyrių valdyboms, kiek žurnalo egzempliorių platinimui pasiųsti nesusilaukta atsakymų iš trečdalio visų skyrių. Nejaugi sunku atlikti tokį minimalinį darbą?

Nepaslaptis, kad LITUANUS gyvybės siūlas labai plonas — jis bematant gali nutrūkti, nes leidinio finansinė padėtis labai sunki. Spaudoje minimi 1000 dol., kuriuos bendruomenė paskyrė leidimui per 1956 metus, sudaro berods tik trečdalį reikalingų finansų. O toks valdybų "uolumas" tikrai neprisidės prie problemų sprendimo. Būtų be galo gaila, kad leidinys turėtų sustoti, nes — anot vieno redakcijos nario — kaip tik dabar pradedama pajusti vis platesnį susidomėjimą leidiniu. Ar nebūtų laikas **mums visiems** susirūpinti ir **darbais savo susirūpinimą įrodyti?**

Prieš keletą metų periodinėje lietuvių spaudoje pradėjo rodytis studentų skyriai kaip grybai po lietaus. Turbūt nebuvo nei vieno žymesnio laikraščio, kuris neturėtų studentiško skyriaus. Dažnai tie skyriai tarnavo grupinių interesų popularinimui, tik antroje eilėje keldami bendruosius studentiškus dalykus. Jeigu anksčiau kas būtų drįsęs tokį tvirtinimą iškelti, būtų buvęs apšauktas kaip netiesą skelbiąs. Dabar gi pats gyvenimas tai įrodė.

Nutilus studentijoje siautusioms audroms, radikaliai suma žėjo ir tų studentiškų skyrių pasirodymas. Tik retas kuris skyrius regulariau spausdinamas; daugumą gi spaudos lapuose išvysime tik prieš kokį suvažiavimą ar kokiam ypatingam atvejui ištikus. Gaila, kad padėtis tokia. Studentai, skyrių įsteigimu buvo sukūrę puikią progą plačiai lietuvių visuomenei nušviesti akademines problemas, supažindinti lietuvius su šio krašto moksliniais reiškiniais, mokslo šventovėmis ir paliesti visą galybę įvairių klausimų. Tačiau proga neišnaudota; ar nevertėtų iš esmės tų skyrių redaktoriams persvarstyti savų skyrių tikslus ir uždavinius ir vėl energingai pradėti darbą?

Praeitą pavasarį uoliai pildėm studentų sąjungos studijų komisijos paruoštą anketą įvairiais lietuviškais klausimais. Rezultatų laukėme, laukėme ir iki šiol nesusilaukėme. Ir kyla klausimas kam gi mes tas anketas pildėme, kam dėl jų karščiavomės (juk vienos pažiūros studentai jautėsi dėl tariamo klausimų šališkumo nuskriausti) — gal dėl to, kad tos komisijos pirmininkas ant greitųjų atsakymus įvertinęs, juos paskelbtų neoficialiame pasikalbėjime viename žurnale ir tuo viskas baigtųsi? Visgi nep teisinamas toks nepareigingumas: jau buvo pakankamai laiko įvertinti visus davinius ir juos paskelbti Studentų Gairėse, kurios visus akademikus pasiekia. Jeigu šitaip vertinsime studentijos bendradarbiavimą, tai sekantį kartą, norėdami prasmingesnę studiją pravesti, nesitikėkime kolegų atsakymų. Geriau vėliau negu niekad — būtų tad gera, kad komisija galutinai įvertintų ir apskaičiuotų davinius ir juos patiektų visai studentijai. **J. G.**

STUDENTAI IR TĖVAI

Jau baigia išnykti studentijos tarpe tie, kurie už tėvynės ribų atsidūrė vieni, be tėvų. Pokarinėj Vokietijoj, o dar ir JAV-se ir Kanadoj tokių būta. Ir nemažai. Be šeimos židinio šilumos, skurdūs fiziškai, ne vienas sunkiausiomis sąlygomis tęsė mokslus, kitas džiova susirgo, sveikatos neteko, trečias gyvenimo kovos neišlaikė, palūžo. Tėvai jiem buvo tik praeities gražus prisiminimas. Tėvo ar motinos paskutinieji atsisveikinimo žodžiai: "Sūneli, būk doras", ir "Dieve, Tave laimink" dažnai buvo gyvenimo krypties rodyklė.

Daugumas šiandieninių lietuvių studentų, turiu galvoj pabėgėlius, ne tik turi tėvus, bet daž niausiai net ir studijų metu gyvena pas juos, namie. Tokia padėtis ar nebus tik pirmą kartą visoj lietuvių tautos istorijoj. Ankstesnių kartų studentai turėjo studijuoti dažnai toli nuo tėvų, namie buvo tik atostogų metu.

Naujoji padėtis sukelia naujų klausimų, nors ir senosios problemos tebėra gyvos. Pirmas dalykas, tai studijų šakos pasirinkimas ar parinkimas.

Jei prieš Didįjį karą mūsų seneliai labai jau spaudė savo sūnus, kad eitų į kunigus, nūdien, gal jau be tokių didelių konfliktų sūnus ar net duktė pakreipiami į praktiškuosius mokslus. Kartais net ir su aiškiais humanitariniais palinkimais studentas ar studentė troškinasi chemijos labaratorijoj vien todėl, kad tėvai taip norėjo. Labai maža tėvų kreipia dėmesį į universiteto lygį ir linkmę. Nekatalikiškus universitetus lankančiam studentui visada daugiau pavojų religiniuos dalykuos likti su piemenėlio žinių bagažu ir dažnai su antireliginiais, ypač antikatalikiškais nusiteikimais. Yra žmonių, kurie jieško ir randa, yra, kuriems reikia kelią rodyti, vesti. Patirta, kad drauge eidami, vieni kitą papildydami, paragindami, rungtyniaudami toliau nueina. Yra studentų organizacijos. Dauguma tėvų nori, kad vaikai priklausytų organizacijoms, kiti net ragina, tačiau jau yra buvę atsitikimų, kad gabūs veikimo studentai (-ės) tėvų buvo sulaikyti nuo kandidatavimo į valdybas. Nesakyčiau, kad kaikurie tėvai neturėjo rimto pagrindo. Būna juk studentų, kurie puola visur, sueina į visokias valdybas, o paskui niekur nespėja ir moksle atsilieka. Kartais reikalingas perspėjimas, patarimas, tačiau jaunystei būdingesnis yra idealizmas, veržlumas, nei apskaičiavimai ir meškos snūdis. Mūsų organizacijų metodikoj žymu su važiavimai, studijų dienos, stovyklos. Visa tai reikalauja nemaža laiko ir pinigo. Yra tėvų, kurie savo vaikus visur leidžia, ir ne vieną studentą gali sutikti ir prie Atlanto, ir prie Michigano, ir prie Bostono, ir prie Baltimorės. Yra tokių, kurių niekur nepamatysi. Vieni patys prie cento priskrudo, kitų tėvai neleidžia. O dar norima, kad vaikai lietuviais ir sąmoningais išliktų. Kaip gi jie išliks, jei nebegyvena tuo, kas jaunystės gražiausia ir smagiausia — savo draugų būrio siekimais, džiaugsmais ir kančiom. Kas negyvena savųjų gyvenimu, nejučioms pradeda gyventi su kitais. Ir verkia tada motulė, kad duktė už arabo teka, kad sūnus italę veda.

Šeimų biudžetas kartais reikalauja, bet dažniausia tai šio krašto mada, kad studentai dirba ne vien atostogų metu, bet ir savaitgaliais. Yra pliusas, kad jaunas žmogus pažįsta ir darbininko buities karčiąją dalį, tačiau jau labai sunku tokiam studentui nutverti laiko lietuviškai knygai, laikraščiui perskaityti, į susirinkimą, paskaitą nueiti.

Namie gyveną studentai kartais nusiskundžia, kad naminiai reikaliukai — krautuvėn ar valyklon bėginėjimai jiems ir laiko atima, ir dažnai mokymąsi blaško. Yra ir tokių, kurie nei pirsto nepajudina motinai ar tėvui padėti. O padėt reikia. Vaikai dažnai nė dešimtosios dalies dėkingumo tėvams neparodo už visą gerą, jiems padarytą. Švelnesnis žodis, maža dovanėlė dažnai galėtų tėvų ir vaikų santykius pagerinti.

Yra rašoma apie kartų dvikovas. Būna tokių ir šeimoj. Ginčijamasi ir pykstama dėl menkniekių. Nenorima prisiminti, kad skirtingose aplinkybėse auga naujoji karta, užmirštama, kad sunku vyresnio amžiaus žmogui visur prisitaikyti, užmirštama, kad tėvo, o ypač motinos nervingumas yra išdava fizinių permainų.

Vienos savaitės bėgyje buvau sužavėtas vieno studento sūniškumu, kai jis sekmadienio rytą eidamas bažnyčion pabučiavo motinai ranką atsiprašydamas už tai, kad vėlokai šeštadienį grįžo... Nejauku buvo kai kitas, vėlai naktį atsukęs radiją ir motinos paprašytas groti tyliau, suriko: "Ne tavo dalykas, kaip noriu taip groju, tu geriau tylėk". Ir tie abu įvykiai dėjosi prie manęs — svetimo, pirmą kartą ir vienur ir kitur atsiradusio.

Būna studentų, kurie visai mieli draugų būry, tačiau gana nesukalbami namie. Galima kalbėti apie asmenybės skilimą, tei singiau gi — asmenybės stoką. Šeima yra pirmoji demokratijos mokykla, ir vargas tam, kas ten egzaminų neišlaiko.

Yra buvę ir gana gražių studentiškų pasireiškimų, kad ir motinos dienos minėjimai Urbanoje. Panašių dalykų reikėtų daugiau. Juk tautinėje plotmėje kalbame apie tėvų žemę, tėvų kalbą, tėvų praeitį, gi religinis momentas, sutelktas į "Gerbk savo tėvą ir motiną", žada Dievo palaimų ir šiame ir amžinajame gyvenime. Tauri pagarba ir meilė tėvams, rūpestinga ir protinga, ne lepinanti ir "mamytės sūnelius" auginanti, globa daug padėtų šių dienų šeimoms atlikti pareigas ir Dievui, ir Tėvynei. **P. Natas**

A. Varnas — Už Raseinių ant Dubysos...

TRUMPAI IŠ VISUR

— LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA JAV-se, Centro valdyba šiuo metu daug dirba prie paruošiamųjų Jaunimo kongreso darbų... Iš centro valdybos pasitraukė R. Kliorytė ir D. Tallat-Kelpšaitė... Waterburio skyriaus valdybą sudaro A. Žemaitaitis (pirm.), V. Kiaunytė, J. Taraška, G. Žemaitaitis ir V. Smolskis... Urbanos skyrius suruošė kuklias išleistuves savo baigiantiesiems nariams... Clevelando skyriaus susirinkime paskaitą apie mūsų literatūrą skaitė A. Augustinavičienė... Hartfordo skyriaus valdybon išrinkti E. Užpurvis (pirm.), B. Empakerytė ir D. Papievytė... Chicagiečiai prieš šventes įvykusiame susirinkime nagrinėjo studento-studentės santykius... Baltimorės ir Washingtono studentai buvo bendrai susirinkę.

LIETUVIŲ STUDENTŲ SANTARA. — New Yorko Santaros skyrius, drauge su šviesos sambūriu ir Liet. Sporto klubu, suruošė N. Metų sutikimą... Kalėdinių atostogų metu santariečiai buvo susirinkę dviejose žiemos stovyklose: Michigane ir New Hampshire... Bostono skyriaus valdybą sudaro B. Danerytė, V. Eikinas ir A. Skobeikaitė... Urbanos skyriaus susirinkime dalyvavo keli centro valdybos nariai, padarydami pranešimus... A. Petrikas eina Santaros įgaliotinio pareigas rytiniuose pakraščiuose.

— STUDENTŲ ATEITININKŲ SĄJUNGA. Studentai atkai kalėdinių atostogų metu susibūrė dviejose stovyklose, kurios vyko prie Chicagos ir Philadelphijos. Dalyvių skaičius siekė šimtinę... Waterburio draugovės valdybon įeina R. Marūnas (pirm.), L. Janušaitytė ir A. Žemaitaitis... D. Valančiūtė aktyviai organizuoja moksleivius at-kus Los Angelėje... Chicagos stud. at-kai suruošė tradicinį N. Metų sutikimą visuomenei. Dalyvavo apie 600 žmonių...

— SKAUTAI AKADEMIKAI. E. Vilkas, G. Prialgauskaitė ir V. Černius sudaro naująją Mūsų Vyties redakciją. Techniškais redaktoriais yra A. Avižienis ir G. Vėžys... Waterburio skaučių akademikių būreliui vadovauja I. Pesytė... Akademinio Skautų sąjūdžio trečioji žiemos stovykla kalėdinių atostogų metu įvyko Michigan. Dalyvavo apie 70 akademikų... Bostono skautai akademikai Kalėdų dieną suruošė smagų jaunimo vakarą... Chicagos skautų akademikų susirinkime paskaitą skaitė dail. A. Rūkštelė... Korp! Vyties Los Angeles skyriaus valdybon išrinkti V. Variakojis (pirm.), A. Dundzila ir K. Pažemėnas... S. Matusevičius (pirm.), V. Kamantas ir V. Muliolis sudaro Korp! Vyties Clevelando skyriaus valdybą... Detroito skaučių akademikių valdybon įeina O. Svigarauskaitė, M. Lekniūtė ir D. Memėnaitė.

— BENDRAI. J. Gailevičius reagavo į olimpiniuose žaidimuose dalyvavusių lietuvių sportininkų pavardžių iškraipymą ir jų kaip rusų pristatymą amerikiečių spaudoje. Jo laišką atspausdino garsusis Baltimorės dienraštis "The Sun"... Waterburio sporto klubo valdybon įeina Z. Katarskis, V. Kiaunytė, B. Maurutis, A. Pesytė ir V. Vaškelis... Lietuvos Vyčių suvažiavimui Los Angeles ruošti komisijon įeina L. Valiukas (pirm.) ir Ž. Balsytė... Pagal rengiamą Inžinierių-architektų metraštį, laisvajame pasaulyje šiuo metu techniką studijuoja 308 lietuviai. JAV-se jų skaičius siekia 253... M. Babinskas baigė Sydney univ. ir gavo medicinos gydytojo laipsnį... D. Karaliūtė laimėjo "Jaunimo Žygių" skelbtą straipsnio konkursą.

— Dr. J. Gylys ir I. Nemajuškaitė sukūrė šeimą. Jaunavedžiams linkime daug gražios šeimyninės laimės... I. Nikolskytė vaidino pagrindinę rolę Bostono univ. dramos kolegijos Šekspyro "Audros" pastatyme. Ji taip pat aktyviai reiškiasi ir lietuviškoje Bostono scenoje... L. Narbutis mokytojauja Roselando šeštadieninėje mokykloje... T. Remeikis priimtas į politinių mokslų garbės korporaciją... I. Čepėnaitė skaitė paskaitą Illinois univ. pedagogikos departamente apie Lietuvos švietimo sistemą... Argentinoje lietuviai studentai ėmėsi iniciatyvos susiburti vienon sąjungon... De Paul univ. lietuvių klubas universiteto bibliotekoje buvo papuošęs dvi kalėdines eglutes. Klubui pirmininkauja V. Šoliūnas... R. Vildžius, Georgetown univ. laikraščio redaktorius, dalyvavo visų univers etų laikraščių darbuotojų suvažiavime, įvykusiame Clevelande... J. Šoliūnui paskirta Rezistencijos stipendija... Urbanoje lietuviai studentai laimėjo Illinois univ. tinklinio pirmenybes... Visiems kolegoms linkime gražios sėkmės egzaminuose ir linksmų atostogų.

Stipendijų reikalu

Prof. S. Kolupaila painformavo šio skyriaus redakciją, jog Notre Dame universitete vyrams galima gauti stipendijas pokoleginėms studijoms tęsti inžinerijos srityje. Platesnių informacijų suteiks prof. S. Kolupaila, 1136 E. Corby Blvd., South Bend 17, Ind. Ta proga norime išreikšti nuoširdžią padėką gerbiamam profesoriui už suteiktas informacijas.

Kviečiame asmenis, žinančius, kur galima gauti stipendijas ar paskolas, painformuoti studentų skyrius spaudoje arba Liet. Stud. sąjungą, kad jie savo ruožtu galėtų informacijas perteikti studentijai. Pasitaiko reiškinių, kuomet yra žinoma, jog yra stipendijų, bet norintieji jas gauti nežino nei kur kreiptis, nei kokio pobūdžio stipendija.

Aš noriu klausyti šv. mišių ir savo tikėjimą išpažinti. Aš eisiu į mišias, nieko neversiu, kad mane lydėtų, bet kas mane myli, eis su manimi.

— Napoleonas I